

ROČNÍK LXV

LISTOPAD 2010 • ČÍSLO 11

HLAS

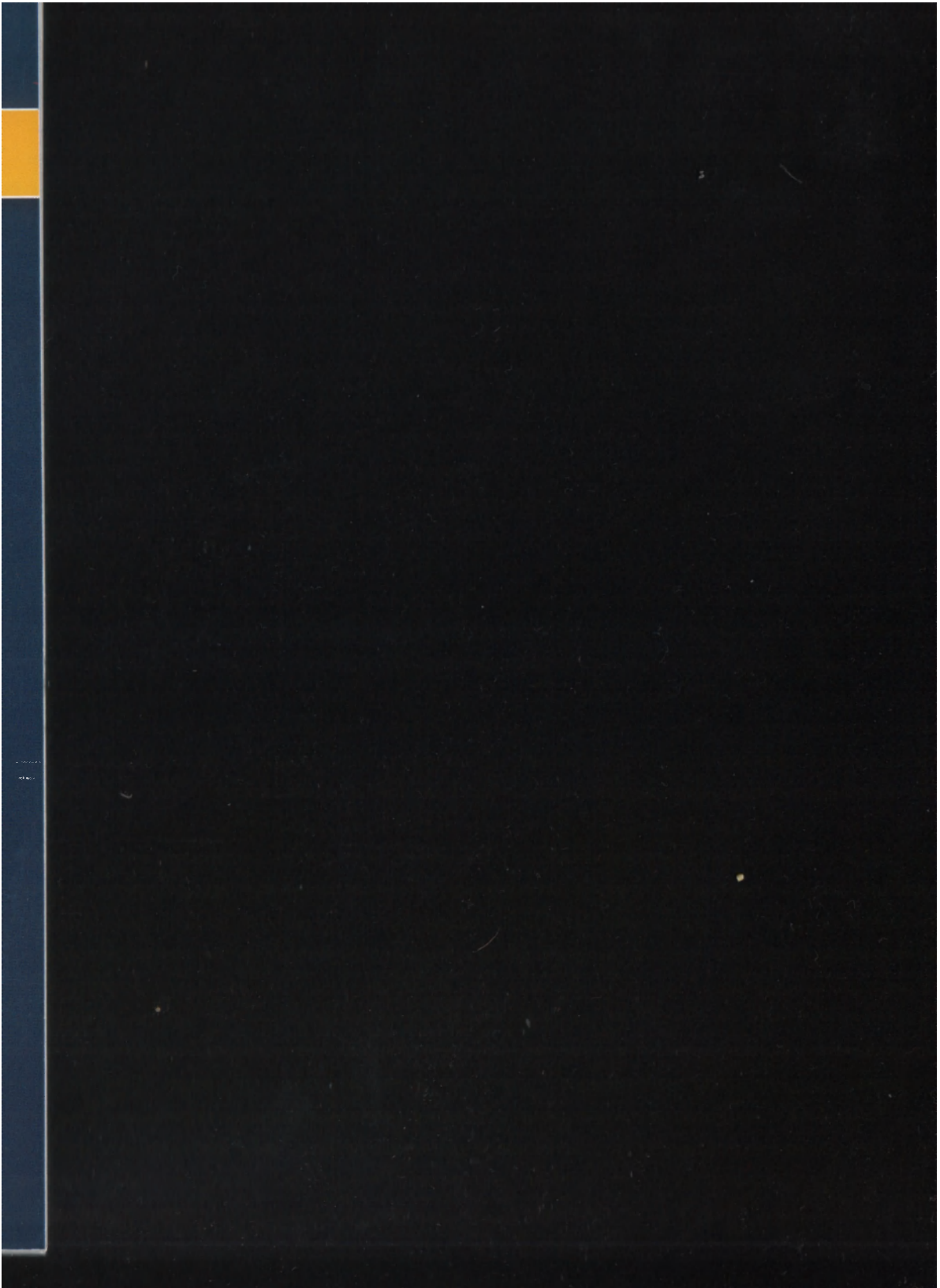

PRAVOSLAVÍ

CENA 24 KC/1€

V PŘEDVÁNOČNÍM POSTU, ZLOČIN BENJAMÍNCŮ,
SŮL ZEMĚ, REPORTÁŽ Z MOSTU

Z GALERIE IKONOPISU

Fresky monastýru Sucevita v rumunské Bukovině

Staviteli chrámu byli v roce 1585 Jeremim Movilá, Gheorghe Movila a Simion Movila. Architektura chrámu spojuje prvky byzantské a gotické a některé prvky typické pro ostatní malované chrámy v severní Moldávii. Interiéry i exteriéry jsou pokryty nástěnnou malbou v ikonopisném stylu a mají velkou uměleckou a historickou hodnotu. Malby se datují do roku 1601. V roce 2010 byl monastýr zařazen na seznam památek Světového kulturního dědictví pod ochranou UNESCO.

Redakce

EDITORIAL

OBSAH

EDITORIAL - PŘED KONCEM ROKU	3	ZPRÁVY ZE SVĚTA	17
SLOVO METROPOLITY - V PŘEDVÁNOČNÍM POSTU	5	ZAMYŠLENÍ - KRÍŽ ZE DŘEVA	20
STARÝ ZÁKON - ZLOČIN BENJAMÍNCŮ	6	ZAMYŠLENÍ - O DARU ROZLIŠOVÁNÍ	21
DUCHOVNÍ ČTENÍ - PAVEL FLORENSKIJ, SÍL ZEMĚ	8	ZPRÁVY Z EPARCHII	23
REPORTÁŽ - U MOSTU VYRŮSTÁ DŘEVĚNÁ SYMFONIE		SPOLEČENSKÁ KRONIKA - TROJNÁSOBNÉ JUBILEUM	
- PRAVOSLAVNÝ KOSTEL	10	O. PAVLA ALŠE	25
ZPRÁVY ZE SVĚTA	13	ZPRÁVY Z EKUMENY	26
PRAVOSLAVÍ VE SVĚTĚ - NAVŠTĚVA ARCIBISKUPA		SVĚDECTVÍ - IKONKA OD SV. VLADYKY DOSITEJE	29
MORAVSKEHO SIMEONA VE FRANCII	13	POZVÁNKY	30
PRAVOSLAVÍ VE SVĚTĚ - PRAVOSLAVÍ NA ZAKARPATÍ		PROGRAM METROPOLITY	31
A UKRAJINĚ	15	VÁNOČNÍ POSELSTVÍ	32

PŘED KONCEM ROKU

Děti se těší na Mikuláše a na Ježíška. Dospívající na nevázané veselí spojené s novoroční oslavou. Všichni pak na svátky rodiny. Děti jsou netrpělivé: „Kolikrát se ještě vyspím a budou Vánoce?“ ptají se. A „Co mně přinese Ježíšek?“ vyzívají nedočkavě. Maminky a babičky již pečou cukroví. Ti, kdo jsou osamělí, doufají, že se někdo zastaví a popřeje jim k Vánocům a k Novému roku, třeba telefonem nebo aspoň pošle esemesku...

Osamělých lidí v České republice přibývá. Příčin je mnoho. Mladí, často žijící jako tzv. singles, dávají přednost kariéře a penězům před rodinou. Na ty starší je vyvíjen obrovský tlak v podobě ekonomických problémů a dluhů spojených s chodem dnes bezmála každé druhé domácnosti. Mezilidské vztahy se pod těmito tlaky leckde hroutí jako domečky z karet...

Lidé, kteří nenaleznou anebo ztratí uplatnění svých schopností v práci, nezřídka propadají alkoholu a drogovým závislostem, které je pomalu zabíjí. Smutné prvenství má naše země v počtu dětí, které rodiče nechali v dětských domovech a různých ústavech. Čím dál více starých lidí vede osamělý život a je zapomenuto i vlastními dětmi...

Mimořádně zlou perspektivou je pro mnohé doposud zajištěné lidi a rodiny bída, k níž velkou část obyvatel naší země, Evropy i světa přivedli většinou již bohatí a nadále bohatnoucí bankéři a burzovní spekulanti.

Do neveselých situací a složitých problémů lidí a celé lidské společnosti nějakým způsobem vstupuje v dnešní

krizové době svým tichým a leckde bohužel jenom slabě slyšitelným hlasem Bůh a jeho Církev. Hlas Boží a hlas Církeve je zajisté především hlasem modlitby. Je to ale také hlas, který člověka učí, že materiální starosti a problémy, byť by byly sebevětší, nemění nic na základní pravdě víry, totiž, že milující Bůh vstupem do světa a svojí obětí a zmrtychvstáním nás všechny povolal ke slávě dětí Božích a ke vzájemnému bratrství ve svém království, v němž se můžeme vnitřně radovat z jeho lásky a přítomnosti, byť by okolnosti a problémy, které na nás doléhají, byly sebevětší.

Hlasem Božím a hlasem jeho království zde na zemi jsou pak samozřejmě všichni služebníci a služebnice Boží – biskupové, otcové duchovní, bratři a sestry, kteří si přejí, aby modlitba, hodnoty zvěstované Církví a zejména láska k Bohu, k lidem i k Božím stvoření, ke které jsme povoláni, nebyla jenom snůškou nadužívaných zbožných frází, ale stala se realitou života. Opravdoví služebníci Boží jsou i v nelehkých dobách připraveni „radovat se s radujícími“ a „lkát se lkajícími“

EDITORIAL

a především projeviti svoji víru a lásku konkrétními činy. V míře skromné a vlastně jenom nepatrné se pokouší být hlasem Církve i náš časopis Hlas pravoslaví. Netřeba si asi nalhávat, že všeobecná krize se mu vyhýbá. Platících přispěvatelů je stále málo a těch, kdo přispívají články a zprávami, je ještě méně.

O to důležitější jsou v čase na prelomu roku vaše modlitby za toto skromné dílo a vaše ochota se k němu

přidat a hlasem svým jej jakkoliv podpořit. Takže: **PIŠTE, FOTTE**, a hlavně **POSÍLEJTE** příspěvky. A také si nezapomeňte časopis **PŘEDPLATIT!** A jak říká podtitul jedné oblíbené televizní relace: „O všem s vámi!“

*V Kristu váš odpovědný redaktor
Roman Juriga*

V PŘEDVÁNOČNÍM POSTU

Velká hostina, o které hovoří Ježíš Kristus ve známém podoběnství (L 14, 16–24), symbolizuje věčnou duchovní radost. Proto se podoběnství o velké hostině nikdy nevztahovalo pouze na okruh Kristových posluchačů. Adresováno je všem křesťanům všech dob a pochopitelně i nám v čase velkých společenských proměn kolem nás, které vyžadují naši pevnou víru, trpělivost, bdělost a připravenost k obětem. Každý den jsme zváni k duchovní hostině, abychom se na ní setkali s naším nebeským Otcem. V časnosti je touto hostinou účast na bohoslužbách, zvláště na svaté liturgii spojené s přijímáním drahocenného Těla a Krve Páně.

Období předvánočního postu počínajícího dnem 15. listopadu, v západní tradici zvané též časem adventním (doba očekávání Narození Ježíše Krista), je pro nás všechny pozváním k účasti na duchovní hostině. Vánoce, svátky Narození Páně, bez přijetí svatých Tajin – zpovědi a rozhřešení, sv. eucharistie – Těla a Krve Páně, ztrácejí svůj pravý smysl. Křesťanské Vánoce nedělá ozdobený stromeček a prskavky, když před tím neozdobíme svoji duši a nepřipravíme ji na duchovní hostinu, kterou prožíváme při svaté liturgii. A nejenom v citlivém čase předvánočním, ale stále, každou neděli a sváteční den nás církev zve do chrámu k prožívání tajemství svaté liturgie. Jak odpovídáme na toto Boží trpělivé a vskutku otcovsky laskavé pozvání?

Důvody, pro které toto pozvání nepřijali lidé ze zmíněného podoběnství, byly výmluvy. Prvý se vymluvil, že koupil nové pole, a proto musí jít a prohlédnout si je. Podivný důvod. Pole přece neuteče! Jeho nový majitel si je mohl prohlédnout později. Druhý koupil spřežení volů a musí je jít vyzkoušet. Opět důvod velmi podivný. Voly mohl nový majitel vyzkoušet po hostině. Nakonec třetí člověk, podobně jako Adam, používá svoji ženu jako důvod, proč nemůže přijmout pozvání. Tento muž zcela zapomněl, že ženu bude mít až do smrti, ale pozvání na velkou hostinu již příště nemusí obdržet. Všichni tři pozvání odmítli, protože měli kamenné srdce a malý rozum. Byli zajatci pomíjivých radostí tohoto světa. Pohrdali věčnou radostí, kterou připravil Bůh těm, jež Jej milují.

Tito tři „odmítavci“ Božího pozvání mají takto v současnosti mnoho následovníků. Patří mezi ně všichni neslyšící pozvání na bohoslužby, zvláště nedělní a sváteční. Je opravdu zahanbující pro každého pravoslavného křesťana, když odmítá pozvání do chrámu na bohoslužby. Svátá liturgie, která je hlavní a u nás nejčastější bohoslužbou, znamená společné duchovní dílo, jak lidské, tak i Boží. Je to dílo, v němž se účastní Bůh i lid Boží. Ve

svaté liturgii se uskutečňuje Boží péče o spásu člověka. Náš Pán a Spasitel Ježíš Kristus se v jejím průběhu opět rodí, je za nás ukřižován a vstává z mrtvých, abychom i my s Ním měli podíl na věčnosti. Podobně jako při posledních večerích se svými učedníky i při svaté liturgii proměňuje chléb a víno ve své drahocenné Tělo a Krev. Duch svatý sestupuje jako v den svatých Padesátice, o Letnicích, a sjednocuje pozemské s nebeským. Duchovně zřetelná je tu přítomnost nejsvětější Trojice. Dále jsou tu neviditelně přítomni andělé, kteří příslužují při konání svatých tajin.

Během svaté liturgie se chrám stává nebem a my, když se účastníme svatého přijímání, bereme na sebe Tělo Kristovo i s Jeho drahocennou Krví. V průběhu jedné hodiny se stáváme účastníky věčného tajemství Boží existence a pobýváme v nebesích. Díky Boží milosti se vnitřně naplňujeme pokojem, padá z nás nervozita, z nenadání nalézáme řešení problémů, jež nás trápí, získáváme víru a chuť do života. Z chrámu odcházíme duchovně obnoveni, plní optimismu a radosti.

Využijme nastávající období předvánočního postu a naučme se s radostí přijímat Boží pozvání na „velkou hostinu“. Navštěvujme pravidelně bohoslužby a vnímejme je opravdu duchovně. Nikoliv ze zvyku či kvůli sympatiím k otci duchovnímu, ale protože skrze jeho často nedokonalý liturgický projev a lidské chyby zve k duchovnímu stolu sám náš nebeský Otec.

metropolita Kryštof

ZLOČIN BENJAMÍNCŮ

Doba mezi smrtí Jozua a nastolení prvního izraelského krále, které říkáme doba soudců a která je vyličená v biblické Knize soudců (období asi r. 1200 až 1000 před Kristem), je doba velice smutná. Izrael se sice zmocnil zaslíbené země, začal ji obdělávat, ale současně začal nacházet zalíbení v místních pohanských zvycích a náboženských slavnostech a zapomínal, že je lidem Hospodinovým a že se zavázal plnit jeho zákony. Začal zanedbávat věrnost Hospodinu a plnění těchto zákonů a osvojoval si zlozvyky, špatnosti a hříchy pohanů, zbožnost zaměnil za modloslužbu, lásku za krutost. Jak se toho mohli dopouštět, když tolikrát okusili Boží lásku a milosrdenství? Člověku se totiž někdy zdá, že mu hřích a zlo přinesou požitek u štěstí, ve skutečnosti však přináší utrpení. Pokud se dostaví očekávaná radost, bývá zdánlivá a krátká. Pozdě obvyklejší hříšník poznává, že sice ubližuje jiným, a to se mu docela líbí, ale především ubližuje sobě.

Tragický příběh, o kterém si dnes povíme, je posledním příběhem té smutné Knihy soudců. V odlehlých končinách Efraimského pohorí pobýval jakýsi přistěhovalec Lévíjec. Vzal si k sobě za přítelkyni ženu až z judského Betléma. Měl ji velmi rád, žil s ní jako s manželkou, ale ona mu byla nevěrná a nakonec mu utekla. Odešla do Betléma, domů k rodičům. Za nevěru byl v Izraeli trest smrti ukamenováním, ale Lévíjec tu ženu miloval, stýskalo se mu po ní, odpustil jí a po čtyřech měsících se vypravil do Betléma, aby jí domluvil a přiměl k návratu. Vzal si s sebou pár oslů a svého mládence, aby o ně cestou pečoval.

V Betlémě byl Lévíjec srdečně přijat otcem té ženy, samozřejmě že si ji může odvést, ale než odejde, ať trochu pobude, odpočine si, posilní, a pak půjdou. Lévíjec že ano. Tak hodovali tři dny. Čtvrtý den ráno se Lévíjec chtěl vydat na cestu, ale starý ho zdržel, že se musí před cestou posilnit. A tak jedli a pili, a když se konečně Lévíjec zvedl, že půjdou, starý naléhal, že už je pozdě, ať zůstanou do rána a pak půjdou. Tak zůstali další noc, a když za rozbřesku pátý den chtěl Lévíjec vyrazit, starý ho zase zve, ať se aspoň nasnídá. Tak se Lévíjec znovu zdržel, ale víc už nechtěl otálet. Ač měl před sebou dalekou cestu a den pokročil, takže nebylo pravděpodobné, že by do večera došli domů, Lévíjec s ženou se přece vydali na cestu.

Byl už skoro večer, když došli k Jeruzalému. Tehdy se toto město jmenovalo Jebús a bydleli tam stále ještě Jebúsejci, protože Izrael si toto město zatím nepodmanil. Ten chlapec, co pečoval o Lévíjcovy oslíky, navrhl, aby v tom městě přenocovali, ale jeho pán, že ne, že je to město cizinců a raději půjdou dál do Gibeje, která patří izraelskému kmeni Benjamínců, že tam budou mezi svými.

Když přišli do Gibeje, slunce už zapadlo. Přišli na náměstí, ale nepotkali nikoho, kdo by je přijal do domu. Chystali se, že přespí venku, ale tu se vrátil z práce na poli nějaký starý

muž a pozval je k sobě, jen aby nezůstávali venku. Byl místní a uvědomoval si více než oni, jak zůstat v jejích městě přes noc venku může být nebezpečné.

Když stařec hosty nakrmil a uložil je spát, obklopili dům místní ničemníci a vyzývali starce: „Vyveď muže, který vešel do tvého domu, ať ho poznáme!“ Stařec věděl, že to „poznání“ není žádné nevinné seznámení, že muži jeho města jsou surovci a působí jim požitek, když mohou někoho trápit a mučit, což si mohou dovolit především vůči cizincům, kteří ve městě nenajdou mocnou záštitu. A ten starý muž pro ně neznamenal žádnou překážku. Stařec se bránil, že jde o jeho hosta a ten je posvátný. Věděl však, že nakonec bude muset povolit, chce-li zachránit sebe a svůj dům. Nakonec byla vyvedena Lévíjcová žena. Hned se na ni zvrhli muži vrhli.

Lévíjec ráno vstal a hledal svou ženu. Vyšel před dům a tam ji našel ležet zhanobenou a raněnou, jak se z posledních sil doplazila k domovnímu prahu. Zemřela mu v náručí. Nechtěl už zůstat v tomto zvrhlém městě ani hodinu. Naložil mrtvou na oslíka a odjel domů. Tam vzal nůž, uchopil mrtvou ženu a rozsekal ji i s kostmi na dvanáct dílů a rozeslal je po celém izraelském území, všem dvanácti izraelským kmenům. Tak se všecken lid dověděl o tom hrozném zločinu, kterého se dopustili gibejští muži. Říkali: „Něco takového se nestalo ode dne, kdy vyšli Izraelci z Egypta. Uva- žujme, kam až to lid došel! Poradíme se a vynesme soud!“

Nakonec rozhodli tak, že všecken Izrael ve zbrani vytáhne proti Gibeji, aby potrestal ten strašný zločin. Vedl je starší kmene Juda, který se považoval za páně mezi izraelskými kmeny. Všechny ostatní se mu podřídily jenom kmen Benjamin, k němuž patřila i Gibeja a její obyvatelé, se rozhodli, že budou držet se svými, a rozhodli se Gibeju hájit. Dali přednost příbuzenským svazkům před spravedlností a postavili se na stranu zvrhlých zločinců. Tak došlo ke zlé bratrovražedné válce: kmen Benjamin proti ostatním kmenům.

STARÝ ZÁKON

Ozbrojených Benjamínců byla asi desetina jejich protivníků, přesto však zpočátku dosáhli několika vítězství. Prolitá krev však zaslepila všechny bojovníky, takže když se válečné štěstí obrátilo, nebyli zabíjeni jen viníci. Nastalo nemilosrdné vraždění všech Benjamínců, i žen a dětí. Izraelci též přísahali, že nikdy nedají dceru žádnému Benjamínci za manželku. Tak byl vyvražděn takřka celý jeden izraelský kmen. Zachránilo se z kmene Benjamín jen asi šest set mužů, kterým se podařilo utéci ke vzdálenému skalisku Rimónu, kde se skrývali čtyři měsíce.

Teprve tehdy opadla rudá clona z očí jedenácti izraelských kmenů. Uvědomili si, že pomsta daleko převýšila samu vinu a že svýma rukama vlastně vyhubili jeden z izraelských kmenů, potomky jednoho z dvanácti synů praotce Jákoba. Izraele a že tato mezera bude trvalou ranou na těle národa. Bylo jim to líto. Sešli se v Bételu, v místě, kde se kdysi zjevilo jejich praotci Jákobovi tajemné schodiště do nebes a Hospodin k němu promluvil, aby se nebál, že ho bude ochraňovat. Seděli tam před Bohem až do večera za hlasitého nářku a velmi usedavého pláče. Volali: „Hospodine, Bože Izraele, proč se to v Izraeli stalo, aby byl dnes odečten od Izraele jeden kmen?“ Nazítří za časného jitra tam lid zbudoval oltář a obětovali oběti zápalné a pokojné.

Dá se to ještě nějak napravit, aspoň aby Benjamín nepřestal existovat? Pravda, je tu ještě těch šest set mužů

z kmene Benjamín skrytých ve skalisku Rimónu, ale kde vezmou manželky, když všechny dívky jejich kmene jsou mrtvé a ostatní Izrael se zavázal přísahou, že jim své dcery nedá? Nakonec se rozhodli: Těch šest set mužů ze skaliska v Rimónu omilostníme. Přísahali jsme Bohu, že jim své dcery nedáme, a to musíme dodržet. Ale nepřísahali jsme, že nedostanou dcery těch, kdo se našemu tažení vyhnuli a budou za to potrestáni. Byli to muži z Jábeše v Gileádu.

Celá pospolitost pak vyslala mluvčí k Benjamínovcům na skalisku Rimónu, že je jim odpuštěno, že se mohou vrátit a vzít si za ženy všechna jábešská děvčata. Jenomže těch bylo jen čtyři sta. Kde vzít ženy pro zbylých dvě stě? Nakonec našli řešení: „Každý rok se koná Hospodinova slavnost v Sílu, kde se nachází Hospodinův svatostánek. Shromážďují se tam děvčata s bubinky k tanečnímu rejní na počest svátku. Ať se těch dvě stě zbylých mužů poschovává ve viničích, a až začnou děvčátka tančit, každý z nich si jednu vyhlédne a unese. Nebude pak možné říci, že její rodiče porušili přísahu, protože ne oni mu ji dají.“

Tak se také stalo. Kmen Benjamín pak čítal sice jen 600 rodin, ale byl zachován. Nikdy už nebyl příliš početný, těsně přimkl k sousednímu kmeni Juda. Ale byl to kmen Benjamín, ze kterého vzešel první izraelský král. A dívky se už v Izraeli neunášely, ale řádně se vdávaly s požeňtými rodiči.

arcibiskup Simeon

PAVEL FLORENSKIJ, SŮL ZEMĚ

V předešlé části našeho vyprávění jsme si přiblížili skromný příbytek otce Isidora. V části druhé se dozvíme o tom, jak starec vítal přichozí ve své poustevně. Kapitola druhá, o tom, jak by starce přivítal laskavého čtenáře, jestliže by ho navštívil cestou do Getsemanského skitu.

To tedy bylo celé jmění báťušky, otce Isidora. Nyní se k němu, trpělivý čtenáři, vydáme na návštěvu. Přijme každého laskavě, ba i neznámého přivítá jako dávného přítele, jako blízkého příbuzného. Zdá se, že mi, můj čtenáři, nevěříš, ale ubezpečuji tě, že všichni jsou mu blízcí a příbuzní; všichni jsou mu blízcí jako otec, matka, bratr či sestra, ba ještě více.

Přistoupíme ke dveřím. Je-li v nich klíč, je starce doma. Nebývá doma ostatně jen zřídka; a pokud není, určitě se brzy vrátí. Vždyť odchází jen do chrámu, na bohoslužby, málokdy do Posady, k archijereji do akademie, anebo k některým ze svých duchovních dětí. Ale klíč je našťástí v zámku, domácí pán je přítomen. Ostýchavě zafukáme. Neotvírá. Jistě neslyšel, má špatný sluch. A možná je někdo u něj, zpovídá se, anebo si s ním chce promluvit o samotě. Zaklepejme silněji. Je to tak. Klepání

neslyšel zřejmě proto, že byl ponořen do modlitby. Slyšíme, jak jde stařeckým krokem ke dveřím, otevírá. Nikdy se nezeptá, kdo je, přijímá všechny, a třebaže už měl pro to nepříjemnosti, přece jednou zavedený řád neopouští. Vychází v dlouhém bílém plátěném kabátě a bílé plátěné čepičce. Často také vítá hosty v bílých plátěných kalhotách a v plátěné, volně splývající košili, přes kterou má parament; je naboso či v opáncích, zřídka v holínkách. Vítá nás a zve dále.

Vejdeme, odložíme si. Domácí pán ukáže na své důmyslné věšáky. Společně s ním se žehnáme před ikonami. Požehná a políbí každého, potom nás usadí. Všichni si uvědomujeme, že toto požehnání není jako ostatní, že je něčím zvláštní. V čem vězí ona neobyčejnost, nikdo neví. Domníváme se, že v naprosté starcově upřímnosti a přesvědčivosti. A je to pravda: Starce je hluboce pře-

DUCHOVNÍ ČTENÍ

svědčen, že požehnání je naplněno silou, rozhodně to není jen formální obřad. Vše je třeba hledat v báfuškově vnitřní lásce k tomu, koho žehná, nemluví o ní zbytečnými slovy, a přece je každému zjevná; ale ani to stále není všechno. Je zde ještě cosi rozumem neuchopitelného. Konečně přestaneš rozumovat a jednoduše si řekneš: „Je to Boží milost. Ze svatých vždy vycházela taková síla.“ Tímto odmítnutím rozumářského řešení se člověk uspokojí a dále se vše rozumí jaksi samo sebou.

Otec Isidor řekne vždy něco na povzbuzení. Jestliže jsme k němu přišli ve dvou, vzpomene si na emauzské pocestné; jestliže ve třech, zdá se mu to mimořádně dobré: „I Abrahámovi se Bůh zjevil v podobě tří pocestných.“ Jindy otec Isidor přívětivě poznamenává, že očekával právě nás, že mu dnes jako na zavolanou kdosi přinesl nějakou lahůdku, anebo že sám Bůh hosty přivádí, protože je otec musí poprosit, aby mu s něčím pomohli; často si to právě vymyslí, jen aby se hosté osmělili, uvolnili. Ano! Jestliže jsme přinesli nějaký dárek, nebudeme se ostýchat odevzdat mu ho. Báfuška si dárek vezme stejně přirozeně, jako by ho dal, poděkuje a potěší se. Vždyť má stále nějaké hosty a často jim skoro nemá co nabídnout, takže – bude z čeho dát dáreček (starec nikoho nepropouští s prázdnou).

Potom nás provede celou. Novým, poprvé přišedším

návštěvníkům začne jistě vysvětlovat historii různých osob z fotografií. Řekne několik veršů náboženského obsahu. Upozorní na své květy. Potom nahlas přečte veršovanou parafrázi žalmů, kterou složil jeden slepý kněz, anebo navrhne společně si zazpívat něco z knihy svátku Zesnutí Bohorodičky, slaveného v Getsemanském skitu, dokonce poprosí, abyste si knihu vzali domů a udělali si výpis, později si podle něj budete moci zpívat. Řekne něco od Georgije Zatvornika. Zmíní se o N. V. Gogolovi (bratr otce Isidora byl komorníkem u hrabat Tolstých a byl přítomen Gogolově smrti), jehož má otec Isidor ve velké úctě – hlavně, jak se zdá, pro verše, jejichž autorství Gogolovi otec Isidor připisoval a které horlivě rozšiřoval:

*Ó, k tobě, Matko naše svatá,
pozvedám pokorný svůj hlas...*

Potom hosty opustí a odejde postavit samovar a připravit pohoštění, jež nabízí z celého srdce. Pomodlili jsme se, přistoupili k čaji, usadili se... jeden na postel otce Isidora, druhý do křesla a třetí na lavičku. Po občerstvení otec Isidor něco podaruje, učí své modlitbě k pěti ranám Spasitele, vyslovuje své nejhlubší myšlenky (o tom dále), také dá všem ručně popsané lístky s modlitbami a verši, požehná nás a rozloučí se.

Pokračování příště

U MOSTU VYRŮSTÁ DŘEVĚNÁ SYMFONIE - PRAVOSLAVNÝ KOSTEL, JAKÉ JSOU MIMO RUMUNSKO JEN ČTYŘI

Řidiče projíždějící kolem Mostu překvapuje vysoká dřevěná věž vyrůstající jakoby z lesíku u silnice. Ona věž je téměř třicet metrů vysoká a patří vznikajícímu pravoslavnému chrámu sv. Valentina. Staví ho tu šest tesařů z rumunského městečka Brsana. Doslova sem přesunuli svou dílnu a budují tu tradičními postupy kostel, jakých je mimo Rumunsko jen několik. Stojí v Caracasu, Paříži, Chicagu a brzy i v Mostě.

Sama stavba už ale přilákala stovky návštěvníků. Dřevěný kostel v transylvánském lidovém stylu totiž doslova září do daleka a vidět na vlastní oči, jak vznikají bez použití hřebíků a skob, jen z dubového, jedlového a smrkového dřeva jeho stěny a střecha, je fascinující zážitek.

„Jsme pyšní na to, že tu můžeme kostel stavět. Máme radost, že to lidi tolik zajímá,“ říká Ilie Ioan Benta, tesařský mistr, jehož firma kostel staví. Je to její osmadvacátý.

Řemeslníci přivezli trámy, šindele a další dřevěné díly ve třech kamionech z Rumunska. V horském kraji Maramureš, odkud jsou, bylo uměním je vůbec naložit. Na místní silničky se totiž prakticky nevejdou a s průjezdem zatáček byl velký problém.

„Mnoho lidí si myslí, že se tu kostel skládá už z hotových dílů. Tak to ale není. Prakticky vše se dodělává až tady. Dřevo se tu opracovává, tvaruje se, aby trámy zapadly do sebe. Tady vznikají i detaily výzdoby sloupů,“ upozornil Mikuláš Richard Zdzieblo, tajemník pravoslavného metropolity českých zemí a Slovenska vladyky Kryštofa. Funguje u stavby jako zázemí pro rumunské tesaře.

Kostel se staví za každého počasí. Řemeslníci jsou na něm prakticky od chvíle, kdy je na práci vidět, až do setmění. A když se pokládala na loď kostela věž, což se kvůli silnému větru příliš nedařilo, nechali si na práci posvítit světlo mety aut přítomných novinářů. Poctivě se tu ale světí neděle. To je den volna.

I když v úterý dopoledne silně pršelo, byli na věži dva tesaři a přitloukali šindele. Další jim pomáhal ze země vytahovat do výše prkna a potřebné nástroje. Ze střechy se občas ozval zvuk motorové pily. To když bylo nutné nějakou lať z konstrukce upravit. A pravidelně se ozýval zvuk kladiv zatloukajících hřebíky do šindelů. Byl to vůbec první kov, který se v konstrukci kostela objevil.

„Základní konstrukce je celá začepovaná bez kovových spojů.

REPORTÁŽ

Trámy jsou do sebe navázány tak, že se nemají šanci hnout. Pomáhá i jejich váha," ukazoval na dřevěnou mozaiku na spojích trámů tesař Ioan Tibel.

Když přišel s nabídkou prohlídky práce pětadvacet metrů nad zemí, zvládnul jsem pouze první žebřík vedoucí do krovů originální stavby. Výš jsem si po trámech netroufal. Vidět z blízka dřevěné oblouky, uchycené krovky nebo šindele z jejich „rubové“ strany ale rozhodně stálo za to.

Když jsme si, už zase venku, prohlíželi vyřezávaný asi dvoumetrový sloup (jeden řemeslník na něm pracuje zhruba čtyři dny), všimli jsme si na několika místech konstrukce, že mezi trámy jsou i několikacentimetrové mezery. „To je záměr. Potřebujeme dát šanci materiálu, vždyť bude pracovat,“ naznačil tesařský mistr Benta.

„Pracujeme s vyschlým i mokřím dřevem. Navzájem se dobře stahuje a tím stavbu zpevňuje,“ dodal s tím, že víc tajemství a pracovních postupů z něj nedostaneme. „Hlavní ingrediencí naší práce je úcta k tradici a láska k tomu, co děláme,“ vysvětlil.

Podle něj se při práci na kostelech vždy stane nějaký zázrak. Třeba v Mostě to bylo při pokládání věže. Celý den ostře foukalo a práce se nedařila. Když už to vypadalo, že se bude muset usazení věže odložit, vítr ustal a vše se podařilo. Při jedné z předchozích staveb zas pořádk přišlo. Ale jen za tmy, když se nestavělo. „To je krása a radost, kterou stavby kostelů přinášejí,“ světil se Benta.

Chrást sv. Valentina bude na okraji Mostu stát během dvou týdnů. Pak se pojedou do Rumunska pro okna, dveře a ikonostas. A také se bude rozhodovat o interiéru. Buď bude i uvnitř dřevěný s dřevěnou výzdobou, nebo se stěny nahodí, vybilí a malby budou přímo na nich. Ještě do konce roku proběhne takzvané malé svěcení a začnou tu probíhat nedělní bohoslužby. Slavnostní otevření se chystá na jaro. A během následujících dvou let tu vyrostě ještě letní kaple a malý monastýr se zázemím pro poutníky. Celý komplex přijde na sumu kolem 48 milionů korun, podílí se na ní rumunský stát a tamní pravoslavná církev, česká pravoslavná církev, soukromí sponzoři a město Most. Impulsem k výstavbě bylo například to, že v Česku chybí pietní místo pro

padlé Rumuny, kteří se podíleli na osvobození Československa za II. světové války.

Až tu dřevěný kostel bude stát, možná kdekoho zarazí zvláštní nepoměr mezi jeho malou lodí a velmi vysokou věží. I to souvisí s tradicí transylvánského stavitelství, k němuž takové věže patří. „Čím vyšší je věž, tím je chrám krásnější,“ prozradil další tajemství tesařský mistr Benta.

ROZHOVOR SE STAVITEM, MISTREM BENTOU:

„Umění stavět chrámy se nedá prozradit, to se pouze dědí“

Tesařský mistr Ioan Benta a jeho dílna z rumunského městečka Brsana v kraji Maramureš mají za sebou stavbu sedmačtyřiceti dřevěných kostelů ve stylu transylvánské lidové gotiky. Většinu doma v Rumunsku. Jejich originální architektonické kousky ale slouží pravoslavným věřícím i v Chicagu a brzy budou i v Mostě.

„Ze dřeva umíme postavit prakticky cokoli. Děláme pensiony, restaurace, domy. Ale kostel je vždycky něčím zvláštním a jedinečným. Je radost ho stavět a rozhodně to nejde bez lásky k tomuto řemeslu,“ líčí mistr Benta.

Jak jste se vlastně vy a vaši lidé k této práci dostali?

Je to tradiční záležitost, která k našemu kraji patří. Je to věc generací, které si předávají zkušenosti. Máme to zkrátka v sobě.

REPORTÁŽ

Já sám jsem určitě třetí generace v naší rodině, která kostely staví. A dřív to bylo nejspíš podobné, ale nikdy jsem se na to neptal.

A jak jste se to naučil? Máte nějakou školu, nebo to je opravdu předávání řemesla z otce na syna?

Od mala jsem pracoval s tatínkem. Chodil jsem i do kurzů a školy. Ty ale pro tuto práci nejsou zas tak důležité. Opravdu nejvíc jsem se naučil od táty.

Jaký je tedy rozdíl mezi běžnými tesaři a vámi?

Je to trochu jiné. Běžný tesař ale určitě neví, jak naše kostely stavět. Tradice tu hraje opravdu velkou roli. U nás v Rumunsku je to ale jednoduché – pokud někdo chce udělat dřevěný kostel, jde za námi do Maramureše, protože tam najde lidi, kteří to umí.

A můžete prozradit nějaký speciální figl nebo dovednost, kterou vy zvládáte a jiní tesaři ne? Máte nějaké speciální tajemství?

To vám opravdu neřeknu. Jsou věci, které nemůžete povědět, jsou to pracovní postupy a znalosti, které se dají jen zdědit a naučit se je můžete jen při vlastní práci.

Dobře, zkusme to jinak. Jak vlastně práce na výrobě kostela začíná?

Je potřeba správně vybrat dřevo. Ideální je dub, ale jelikož stavba jen z něj by byla velmi drahá, používá se i smrk a jedle. A i kdyby někdo chtěl stavět jen z dubu, vhodných je jen velice málo. Když se dřevo správně vysuší, opracuje, namoří, vydrží stavba stovky let. Jen asi po šedesáti letech je potřeba vyměnit šindele. Myslím, že z nás, co v Mostě kostel stavíme, se ale té výměny už nikdo nedožije.

Takový výběr stromů si neumím moc představit. Zkusíte ho prosím nějak přiblížit...

Třeba na šindele musí být hodně rovné dřevo bez kazů, sledují se letokruhy a další znaky. Člověk, který je vyrábí, je mistr svého

oboru, sám chodí a vybírá si vzrostlé stromy, z nichž pak šindele ručně štípe.

Potřebujete na stavbu kostela plány, nebo to dokážete jen podle jednoduchého náčrtku?

Máme svého architekta, s ním na přípravě spolupracujeme. Rozumí tomu, jak kostely stavíme. Důležitý je ale hlavně kvůli úřadům, protože stavby musí mít úřední povolení. Dokázali bychom ale jistě postavit kostel i bez návrhu. Vždyť ten se často mění podle toho, kolik je na stavbu peněz.

Myslíte, že vaše tesařské umění přetrvá ještě další generace? Máte své nástupce?

Stavět chrámy je u nás velmi respektované řemeslo. Lidé mají radost, že nové dřevěné kostely stále vznikají. I proto jsou mladí, kteří se chtějí učit. Já jsem vzal do učení šest mladíků, jsou u mě od patnácti a věřím, že budou pokračovat. Mají k této práci úctu a dělají ji se stejnou láskou jako my starší.

Ondřej Černý
MF DNES Severní Čechy

Pro věřící v České republice je každá stavba pravoslavného chrámu nebo kaple malým svátkem. Pokud se něco takového děje, jedná se o událost pro místní nevelkou pravoslavnou církev vsutku památnou a taková událost si nepochybně zaslouhuje být zaznamenána. To, jak pod rukama rumunských mistrů doslova před očima obyvatel Mostu vyrůstal v průběhu několika podzimních týdnů jedinečný celodřevěný pravoslavný chrám sv. Valentina, se podařilo velmi pěkně zaznamenat reportéru MF Dnes Ondřeji Černému a jeho kolegovi, fotografu Martinu Adamcovi. S laskavým svolením redakce MF Dnes i s laskavým svolením autorů přinášíme jak reportáž ze stavby, tak rozhovor s mistrem Bentou a také několik fotografií.

Redakce

Foto: Martin Adamec, MF DNES

NÁVŠTĚVA ARCIBISKUPA MORAVSKÉHO SIMEONA VE FRANCII

V předešlém čísle Solí země a také v Hlasu pravoslavi se objevila zpráva o tom, že vladyka arcibiskup Simeon v doprovodu o. Cristiana Popescu vykonal pastorační návštěvu v první zahraniční farnosti naší církve, spadající pod její jurisdikci a olomoucko-brněnskou eparchii, ve švýcarském Lausanne. Návštěvu ve druhé farnosti naší církve a eparchie v zahraničí, jejíž kaple se nachází na zámku „LeChenaie“ ve francouzské Bretani přibližuje tato krátká reportáž.

V pátek 2. července, v 7,30 hod. ráno přistálo letadlo s arcibiskupem Simeonem v doprovodu o. Cristiana Popescu na letišti v Beauvais ve Francii. Otec Jean-Simeon Rocher, doprovázený Bernardem Besretem, čekal české hosty na letišti. Velmi rychle jsme se pak vydali autem směrem k Normandii, projeli jsme Rouenem, městem proslaveným svou katedrálou, vymalovanou impresionisty 19. století, jmenovitě Monetem.

Na pomezí Normandie a Bretaně se do výšky zvedá monumentální hora svatého Michala, zařazená UNESCO mezi světové dědictví a nazývaná „záračná“. Přesně naproti

hoře svatého Michala v panoramatické restauraci strávili čeští hosté krátký odpočinek u snídaně a spojili tak užitečné s příjemným. Konečně odpoledne dorazil vladyka arcibiskup Simeon do Bretaně, jednoho z 20 regionů Francie. Od 16. století Bretaň již není samostatným státem a v současné době zahrnuje 4 francouzské okresy, čítající kolem 4 milionů obyvatel.

Naši čeští hosté bydleli v zámku „LeChenaie“ na břehu moře na nejsevernějším výběžku Bretaně. Anglie (Cornouailles – Cornwall) je odsud vzdálena letecky 280 km. Hned po svém příjezdu chtěl vladyka arcibiskup Simeon

ZPRÁVY ZE SVĚTA

vidět kapli. Kaple je v srbském stylu a je dřevěná; architekt jí dal západní formu a postavená byla skupinou dobrovolníků. V neděli 4. července měla být tato kaple zasvěcena Bohorodici na vlnách a svaté Eliboubaně, místní světici.

V sobotu 3. července 2010 poskytl arcibiskup Simeon interview místnímu tisku a to bylo otištěno v následujícím týdnu. Arcibiskup Simeon chtěl kapli vysvětit ve francouzském jazyce a podle specifického západního ritu. Proto jsme odpoledne měli malou zkoušku. Večer přijeli první pozvaní hosté, mezi nimi i děkan Pravoslavného institutu, přítel arcibiskupa Simeona.

V neděli 4. července 2010 se pak konalo slavnostní svěcení kaple Bohorodice na vlnách a svaté Eliboubane. Věřící přijeli z širokého okolí a srdečně zdravili vladyku. S velkým dojetím mu líbali ruku a zdravili autentické pravoslaví, které se dostalo až k nim do vzdálené Bretaně. Svěcení kaple trvalo přes 3 hodiny; začalo jitřní a následovalo svěcením vlastní budovy. Za zpěvu kněží byly posvěceny vnější a vnitřní zdi a označeny svatým myrem. Oltář byl za modliteb ke svatému Duchu pomazán svatým myrem. Nakonec otec Jean-Simeon odsloužil první svatou liturgii na oltáři pravoslavné kaple Bohorodice na vlnách - svaté Eliboubane.

Zaznělo kázání vladyky arcibiskupa a „mnohá léta“, přání a požehnání. Odpoledne následovala radostná a přátelská „zahradní party“ v parku kolem zámku „LeChenaie“. Večeře v soukromí uzavřela celou slavnost.

V pondělí 5. července 2010 byl vladyka Simeon s otcem Cristianem pozván mezi farníky otce Jeana-Simeona. Před obědem se projeli lodí po atlantickém zálivu Saint-Brieuc. Moře bylo poněkud rozbouřené, ale přátelská atmosféra to vynahradila. Svatý Brieuc byl jedním z největších biskupů - zakladatelů Bretaně a město Saint Brieuc je sídlem katolického biskupa kraje. Záliv Saint Brieuc je pak znám výskytem a lovem škeblí svatého Jakuba; tento lov je striktně regulován bruselskou Evropskou komisí. Odpoledne jsme navštívili cisterciácké opatství v Boquen. Významný současný spisovatel Bernard Besret, se kterým jsme se tam setkali, byl jedním z jeho obnovitelů. Nejprve byl 21 let mnichem a později opatem. Opatství s klášterem jsme si také se zájmem prohlédli.

Úterý 6. července 2010 bylo dnem odjezdu do Paříže. Během cesty jsme navštívili katedrálu v Chartres, jednu z nejslavnějších katedrál Francie. Nakonec jsme dojeli do Paříže a na letiště v Beauvais, odkud vladyka arcibiskup Simeon s otcem Cristianem odletěli zpět do České republiky.

o. Jean-Simeon

(z francouzštiny přeložila Mgr. Milada Čermáková)

PRAVOSLAVÍ NA ZAKARPATÍ A UKRAJINĚ

V den svátku svaté mučednice Epistimie sloužil Jeho Blaženost metropolita Kryštof spolu s Jeho Vysokopřevíceností arcibiskupem Fjodorem archijerejskou sv. liturgií, při níž se konaly dvě chirotonie, diákonská a kněžská.

Svěcení na diákona přijal otec Vasilij Cherepko ze světitelských rukou vладыky Fjodora a kněžskou otec diákon Vasilij Plešeneč z rukou metropolity Kryštofa. Nový otec diákon Vasilij je klerikem Pražské pravoslavné eparchie a jerej Vasilij je z eparchie mukačevsko-užhorodské. Svěcení se konalo v monastýru sv. Nikolaje v Mukačevě ve čtvrtek 18. listopadu. Po svátečním molebenu oba archijerejové gratulovali představené monastýru matce igumeně Epistimii ke dni jejího nebeského ochránce a zapěli jí mnoholetí. Duchovní setkání spojené s chirotoniemi v mukačevském monastýru prohloubilo tradiční přátelské vztahy pražské a mukačevsko-užhorodské eparchie. V sobotu 20. listopadu na místě, kde se v minulosti stalo několik dopravních nehod a dalších neštěstí v obci Ilnice, vysvětil metropolita Kryštof spolu s místním mukačevsko-užhorodským arcibiskupem Fjodorem novou kapli svatého Nikolaje Divotvůrce. Jejím zakladatelem je místní rodák bratr Vla-

dislav Jurina se svou ženou Oxanou a dalšími spolupracovníky. Bratr Vladislav žije v Praze a patří mezi obětavé farníky chrámu svatého Nikolaje v Praze - Bubenči. Stavět kříže a kaple na místě nešťastných událostí je starým křesťanským zvykem u nás od dob svatých Cyrila a Metoděje.

Po svěcení daroval vладыka Fjodor metropolitu Kryštofovi část ostatků ctihodného Mojžíše Uhrina, který je velmi ctěný jak pravoslavnými Rusiny, tak i Čechy, zvláště těmi, kteří po mnoho desetiletí bydleli na Volyni. V neděli 21. listopadu oslavili osmdesáté výročí založení pokrovského chrámu v Kopašněvu na Zakarpátí věřící svatou liturgií a slavnostním procesím s díkůvzdáním. Oslav se kromě několika tisíců věřících zúčastnili tři archijerejové s duchovenstvem: metropolita Kryštof, arcibiskup chustský a vinohradovský Marek a bývalý místní biskup, dnes na odpočinku Metoděj. Vладыka metropolita ve svém kázání připomněl význam chrámu pro

PRAVOSLAVÍ VE SVĚTĚ

život věřících a poděkoval za vřelé přijetí místními duchovními a věřícími, které bylo umocněno historickou skutečností, že zakladatelem chrámu byl vladyka Savvatij, arcibiskup pražský a celého Československa. Slavnostní průvod se též zastavil u hrobu prvních dvou duchovních správců otců Georgije a Michala Kenyze, jimž vladyka Savvatij udělil kněžské svěcení. Na závěr po bohoslužbách vladyka metropolita Kryštof daroval arcibis-

kupu Markovi křišťálovou nádobu na svěcení vody a k dalším liturgickým účelům. Arcibiskup Marek poděkoval metropolitovi Kryštofovi za jeho návštěvu a modlitební účast při duchovních oslavách v Kopašněvu a popřál mu mnohá a blahá léta v jeho duchovní službě v čele Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku.

ústředí

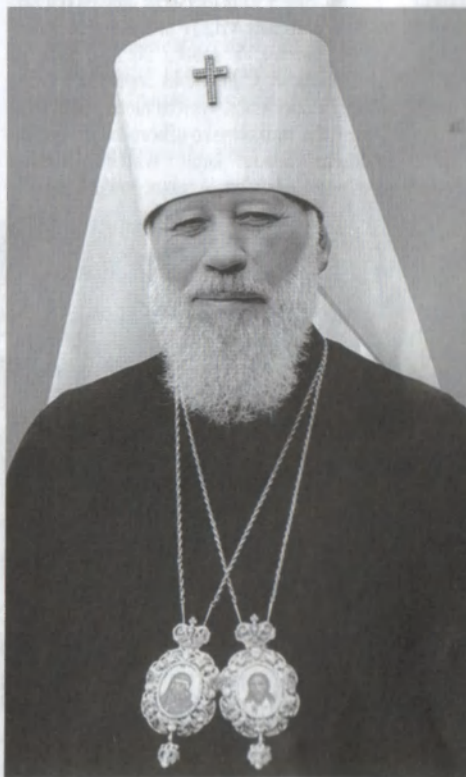
UKRAJINSKÝ METROPOLITA VLADIMÍR OSLAVIL 75. NAROZENINY

K sedmdesátým pátým narozeninám nejvyššímu představiteli pravoslavné církve na Ukrajině, metropolitovi Vladimírovi, blahopřál v Kyjevě také náš vladyka Kryštof.

Výročí oslavy otevřel moleben u ikony „Umilenija“ na nádvoří před hlavním chrámem Kyjevo-pečerské lávry v pondělí 22. listopadu, ikonu přivezl do Kyjeva Jeho Svatost Kirill, patriarcha moskevský a celé Rusi. U ní se modlil a své slzy proléval ctihodný Serafim Sárovský a patří k největším pokladům, které ochraňují moskevští patriarchové. Téhož večera se konal na počest jubilanta ve Státní opere koncert. V jeho rámci vysoce ocenil patriarcha Kirill životní dílo metropolity Vladimíra a udělil mu nejvyšší církevní vyznamenání. Následovaly gratulace a vyznamenání parlamentu Ukrajiny a další vysoká ocenění vysokoškolských a uměleckých kruhů.

V den sedmdesátých pátých narozenin Jeho Blaženosti Vladimíra, metropolity kyjevského a celé Ukrajiny, se konala slavnostní božská liturgie v hlavním chrámu Kyjevo-pečerské lávry, kterou sloužili pozvaní archijerejeové ze všech autokefálních pravoslavných církví v čele s patriarchou Kirillem. Naši církev zastupoval metropolita Kryštof. Po jejím ukončení jubilanta pozdravil patriarcha Kirill a prezident Ukrajiny p. Viktor Janukovič a udělil mu nejvyšší státní vyznamenání. Jubilant srdečně poděkoval gratulantům včetně metropolity Kryštofa a popřál všem hojnost Boží milosti a své rodné Ukrajině lepší zítřky jak v oblasti politické, tak v oblasti duchovní. Připojujeme se ke gratulantům a přejeme vladykovi metropolitovi pevné zdraví, spasení a ve všem zdar na mnohá a blahá léta!

ústředí

OBŘAD ZNOVUSJEDNOCENÍ S CÍRKVÍ V MOSKVĚ

21. listopadu metropolita Hilarion voľkolamský, vedoucí Oddělení moskevského patriarchátu pro vnější vztahy, vykonal obřad znovusjednocení pro ty, kdo načas odpadli od pravoslavné církve a vstoupili do schizmatických skupin a sekt. Obřad se konal v chrámu Bohorodice Radosti všech trpících v Moskvě.

Metropolita se na přítomné obrátil se slovy: "Draží bratři a sestry, dnes byl vykonán obřad vašeho znovusjednocení se svatou pravoslavnou vírou. Tento obřad pozůstával ze dvou částí: předně jste se odřekli všech falešných učení, schizmatických a sektářských, na nichž jste měli podíl v minulosti, a ve druhé části jste vykonali slib, že budete věrní Kristu a jeho spásným příkázáním, a byli jste znovusjednoceni se svatou pravoslavnou církví skrze položení rukou biskupa.

Je to pro vás velký a důležitý den, protože každý z vás byl veden Pánem k pravé víře a byl zachráněn před svodem a lstí. Pravoslavná víra je spásná a pravoslavná církev má v sobě vše, co je potřebné pro spásu lidí a věčný život. Nejenom po životě, ale již tady nás čeká spasení.

Pro mnoho lidí dnes samotné slovo spása v kontextu křesťanské zvěsti je nesrozumitelné. "Proč a od čeho máme být spaseni?" ptají se. Teď víte, od čeho máte být zachráněni v tomto životě. Víte, proč je pravoslavná víra spásná – protože již tady na zemi lidské duše procházejí zápasem, z něhož některé vycházejí jako vítězové a jiné jako poražení. Poražené jsou ty, které nedokázaly najít cestu k pravému Bohu, ty, které se vydaly na cestu lsti, ty, které se spřiznily s podvodníky, schizmatiky, sektáři, falešnými věřícími, lháři a dalšími lidmi, kteří pokoušejí lidské duše a brání jim tady na zemi v normálním životě a ve věčném spasení v životě budoucím.

Byli jste sjednoceni s církví a od teď všechna falešná učení jsou zanechána ve vašem předchozím životě. Nikdy si je nepřipomínejte, nepokoušejte se analyzovat to, co vám řekli falešní učitelé. Bůh vás osvobodil od tohoto zla... A pokud máte příbuzné a přátele v sektářských anebo schizmatických společenstvích, přiveďte je k pravé víře, řekněte jim s klidem, čím žije pravoslavná církev, neodmítejte je, nepronásledujte, nehněvejte se na ně, ale modlete se za tyto lidi a odhalte jim pravdu a krásu pravoslavné víry prostřednictvím příkladu vás samých, prostřednictvím vašeho duchovního a církevního života.

Pokuste se zpovídat a přicházet ke svatému přijímání pravidelně. Tak, abyste se svatou tajinou pokání sjednotili s Bohem a obdrželi od něj odpuštění hříchů...

Ať Bůh požehná vaši cestu v církvi a celý váš život. Ať vám pomůže, abyste nikdy nebyli lapeni do sítě lži a falešného učení, ale stáli pevně ve vaší pravoslavné víře a přivedli k pravé víře ostatní. Ať vás Bůh ochraňuje."

Zdroj: DECR Communication Service.
www.mospat.ru, překlad z angl. rj.

40 LET AUTOKEFALITY PRAVOSLAVNÉ CÍRKVE V AMERICE - NEW YORK

Rok 2010 byl významný pro Pravoslavnou církev v Americe (OCA), protože si připomínala 40. výročí přiznání autokefality od Ruské pravoslavné církve.

V kontextu oslav posvátný synod americké pravoslavné církve vydal prohlášení, které je uvedeno slovy apoštola Pavla: „Nejste již tedy cizinci a přistěhovanci, máte právo Božího lidu a patříte k Boží rodině. Jste stavbou, jejímž základem jsou apoštolové a proroci a úhelným kamenem sám Kristus Ježíš. V něm je celá stavba pevně spojena a roste v chrám, posvěcený v Pánu; v němž jste i vy společně budování v duchovní přibýtek Boží.“ (Ef 2, 19-22) A dále slovy amerického biskupa Dimitrije z roku 1978: „Pravoslavná církev a Americe je autokefální, nikoliv aby byla dostatečná sama pro sebe a izolovaná, ale proto, aby byla živým společenstvím a v blízkém kontaktu se všemi pravoslavnými církvemi... Pravoslavná církev v Americe přijímá autokefality, nikoliv aby byla pánem pravoslavné jednoty v Americe, ale by byla služebníkem této jednoty.“ V prohlášení posvátného synodu se dále mimo jiné píše: „1. Sami sebe chápeme jako původní, multietnickou misijní církev, která usiluje o přinesení pravoslavného křesťanství všem občanům tohoto světa. 2. Potvrzujeme, že naše historická realita vychází z Ruské pravoslavné církve a že jsme pokorně přijali a věrně se drželi dědictví ruské misie z roku 1794, eparchie Sitky (na Aljašce) z roku 1843, eparchie San Francisca z roku 1870 přemístěné do New Yorku v roce 1907 a autokefality přiznané

v roce 1970. 3. Jak je určeno Tomosem, žijeme jako ostatní církve, které si vládnou samy, volí si své vlastní biskupy a nejvyššího představitele bez potvrzení jakéhokoliv jiného synodu, udržuje vztahy se všemi ostatními církvemi a vaří si své vlastní myro. 4. Jak předpokládá Tomos, věříme, že autokefalita nám daná bude v plnosti naplněna, když bude naplněn příslib pravoslavné jednoty v Severní Americe a OCA spolu se všemi pravoslavnými věřícími v Severní Americe se stane jednou spojenou autokefální církví Ameriky uznanou všemi ostatními pravoslavnými církvemi... Vyjadřujeme svoji vděčnost všem patriarchům za jejich péči a prosíme všechny duchovní, mnišstvo a věřící Pravoslavné církve v Americe, aby byli jedné mysli a jednoho srdce a děkovali Bohu za dar církve, jejímž posláním ve světě je přinést evangelium Ježíše Krista všem lidem Severní Ameriky. Prosíme duchovenstvo a věřící, abychom byli hodni dědictví světců, kteří svítí před námi v Severní Americe při budování Těla Kristova a naplňují slova Písma: „Buďte pravdiví v lásce, ať ve všem dorůstáme v Krista. On je hlava, z něho roste celé tělo, pevně spojené klouby navzájem se podpírajícími, a buduje se v lásce podle toho, jak je každé části dáno.“ (Ef 4, 15-16)

Zdroj: www.oca.org, zpracoval rj

Posvátný synod americké pravoslavné církve, jaro 2010

ZPRÁVY ZE SVĚTA

BRUSELSKÁ KONFERENCE O NÁBOŽENSKÉ SVOBODĚ V TURECKU

Mezinárodní konference o náboženské svobodě byla pořádána v Bruselu ve dnech 16. a 17. listopadu a byla nadepsána titulem: „Náboženská svoboda: most Turecka do

Rabín Arthur Schneider mluvil o svobodě jako základním lidském právu a připomenul, že lakmusem demokracie je, jak se většina chová k menšině. Několik příspěvků se věnovalo situaci náboženských menšin v Turecku, jimiž jsou menšinové muslimské směry, Arméni, římsští katolíci, řečtí

Evropské unie“. Setkali se na ní vědci, právníci a aktivisté zabývající se náboženskou svobodou, novináři, diplomaté, členové parlamentů a náboženští představitelé. Konference byla zahájena pozdravem nejvyššího představitele Řádu sv. Ondřeje Dr. Antonie Limberakise a pozdravem ekumenického patriarchy Bartoloměje, který přečetl francouzský metropolita Emanuel, ředitel Úřadu pravoslavné církve konstantinopolského patriarchátu při evropských institucích. Americký arcibiskup Dimitrios (Konstantinopolský patriarchát) ve svém projevu zdůraznil, že svoboda není nějaký abstraktní pojem a že je nerozlučně spojena se dvěma základními koncepty a skutečnostmi, jimiž jsou pravda a láska. Dle slov metropolity neexistuje žádná opravdová svoboda bez úsilí být pravdivý a říkat pravdu.

pravoslavní, Židé, Syřané a protestanti. Dalšími tématy byla problematika tureckého práva, mezinárodní smlouvy týkající se Turecka a také otázky týkající se americké politiky ve vztahu k náboženské svobodě na Středním východě. Druhá část konference byla věnována pohledu na problematiku náboženské svobody ze strany Turecka a Evropského parlamentu a ze strany Evropského soudu pro lidská práva. Konference, která se těšila pozornosti a zájmu Evropských institucí a významných diplomatů akreditovaných v Bruselu, byla uspořádána Řádem sv. apoštola Ondřeje, Archony ekumenického patriarchátu v Americe a Bratrstvem Archonů ekumenického patriarchátu v Evropě ve spolupráci s Úřadem ekumenického patriarchátu při evropských institucích.

Zdroj: www.archons.org/conference, zpracoval rj.

ZAMYŠLENÍ

KŘÍŽ ZE DŘEVA

Kříž ze dřeva v strom života
byl Ježíšem proměněn.
Vodou živou posvěcený,
pro nás na zem zasazen.

Bezradní a bezmocní,
často plakat nemůžem.
Studna naše vysušená,
v duších bol a jen žízeň.

Kříž nás volá, směr určený,
volba naše je jen v nás.
Lkát u kříže a současně
poznat pravdu, radost zas.

Alexandra Herodková

O DARU ROZLIŠOVÁNÍ

Někdy se nám zdá, že máme jasno a že to, co „víme“, nás opravňuje k rozsudku, anebo dokonce odsudku bližního, k posouzení jakékoli situace a k rozsouzení jakéhokoli problému. Tedy k tomu, abychom jasně a srozumitelně zaujali „jednoznačné a neměnné“ stanovisko. To stanovisko pak samozřejmě rádi podepřeme argumenty – poslouží nám argumenty praktické, filozofické, ba dokonce i teologické – jen abychom pak měli jak se říká ve všem „jasno“... Tajemství člověka, tajemství Boha i tajemství světa se pak pro nás stává „gombičkou“ – knoflíčkem, jak se říká na Slovensku. „Jak snadné,“ chtělo by se říci.

Jenomže při tom všem jaksi zapomínáme, jaké je stanovisko Boží a jaká je daná situace, osoba nebo problém „doopravdy“, tj. tak, jak jej vidí Bůh. Někdy se dokonce v prostředí evangelikálních křesťanů, ale i různých mladistvých „starců“, dozvídáme zcela jasně a přesně, co a jak je a co se jak stane a proč... Odpovědi pro nás a pro celý svět jsou zde jednou jasně dány a předem připraveny, všechno je jasné, není o čem přemýšlet a ani o čem pochybovat.

Jasně se pak někdy ukáže prstem na ty dobré a spravedlivé a pak na ty peklu propadlé a špatné... Jak krásné, jak prosté... Opravdu zde pak nezbude místo na nějaké „intelektuální rozlišování“ a na nějaké „jemnůstky“.

Hlavně, že je pak „vsjo jasno“ – jak se říkalo v dobách komunismu.

Co je ale nakonec jasné? Znamená být křesťanem opravdu mít ve všem jasno a mít na všechno odpověď? Anebo znamená být křesťanem sklonit se s pokorou před tajemstvím Boha, tajemstvím člověka a tajemstvím světa a prosit trojjediného Boha o osvětlení? Zajisté, ve věcech víry a důvěry v Boha by měl mít křesťan a zejména pravoslavný křesťan jasno. Jak ale naložit se složitostí světa? Jak odpovědět na palčivé otázky tajemství světa a života v něm?

Jaký je správný postoj k tomu, co nám je jasné a co nejasné? Co o tom říká Bible? Co o tom říká pravoslavná

ZAMYŠLENÍ

tradice? Především se v listu sv. apoštola Pavla ke Korintským mluví o rozlišování duchů jako o jednom ze zvláštních darů, „který působí jeden a týž Duch, který uděluje každému zvláštní dar, jak sám chce.“ (1 K 12,11) V listu k Židům se pak mluví o těch, „kdo mají cvičením své smysly vypěstovány tak, že rozeznají dobré od špatného.“ (Ž 5,14) Sv. apoštol Pavel se modlí za Filipské, aby se jejich „láska ještě více rozhojňovala a s ní poznání a hluboká vnímavost: abyste rozpoznali, na čem záleží, a byli ryzí a bezúhonní pro den Kristův, plní ovoce spravedlnosti, která z moci Ježíše Krista roste k slávě a chvále Boží.“ (F 1,10)

V listě sv. apoštola Pavla k Římanům dokonce čteme velmi ostrý odsudek těch, kteří spoléhají na zákon: „Chlubíš se Bohem a tím, že znáš Jeho vůli a vyučován zákonem dovedeš rozpoznat, na čem záleží. Myslíš si, že jsi vůdcem slepých, světlem těch, kteří jsou v tmách, vychovatelem nevzdělaných, učitelem nedospělých, protože máš v zákoně ztělesnění všeho poznání a vší pravdy. Ty tedy poučuješ druhého a sám sebe neučíš?“

Jak plyne z uvedených, ale i z mnoha dalších výroků Písma, dar rozlišování a zejména dar rozlišování duchů není něčím samozřejmým a nelze si ani namlouvat, že je snadno dosažitelný pouze plněním zevních příkázání a norem, aniž se člověk doopravdy odevzdal do rukou Božích.

Mnozí svatí otcové nás vybízejí k tomu, abychom především usilovali o dar správného rozlišování, správného úsudku – nepochybně právě proto, že správné rozlišování a správný úsudek je velmi důležitý, pokud doopravdy usilujeme o spásu své nesmrtelné duše a chceme svůj život i všechno kolem nás vidět a nazírat z Božího hlediska, z Boží strany a dosáhnout duchovního pokroku.

Jenom pokud budeme mít správný úsudek – dar rozlišování, dokážeme se ve svém životě správně orientovat a usilovat o to, čeho je nám opravdu zapotřebí ke spáse. Potřeba daru správného rozlišování je pak nesmírně důležitá pro otce duchovní, kterým je svěřena služba věst farnosti a věřící. Zde, jak ukazují rady svatých otců i našich starců, nemá místo ani uniformita, ba ani bezduché zákonictví. Opravdoví duchovní učitelé a vůdcové dokáží duchovně rozlišovat, dokáží také doopravdy vést své často velmi rozdílné duchovní děti ke spáse.

Často to dělají paradoxním způsobem, který se někdy může zcela vymykat naší zkonstatované představě o tom, co je správné a špatné a jak se to či ono má dělat v každodenním životě, který je ale nerozlučně spjat s naším

životem duchovním.

Bohužel se lidem někdy ani v prostředí církve nedarí vyhýbat se „ideologizování“ dobré zvěsti o spáse člověka. To se pak projevuje četnými posudky, odsudky a rozsudky a také projevy normativismu a juridismu, jenž jsou pravým opakem radostné zvěsti o Kristově zmrtnýchvstání a spáse člověka, zvěsti o jeho vysvobození ze zákona hříchu a smrti.

Jak ale nazírat na početné příkazy a zákazy, se kterými se v církvi setkáváme? Jak naložit s kánony? Co dělat s pústy a praktickými nařizeními o návštěvě služeb Božích? S příkazy a zákazy týkajícími se každodenního života pravoslavného křesťana?

Zde opravdu nemusíme a nesmíme pochybovat o jejich platnosti a nadčasovosti a musíme vědět, že každé nedodržení, opomenutí či zlehčení je doopravdy odpadnutím od normy. Od toho, jak máme žít, abychom byli spaseni.

Ale musíme také vědět, že všechny kánony a předpisy a především svatou tajinu zpovědi a svatou tajinu eucharistie nám církev nabízí jen a pouze proto, abychom byli spaseni a dosahovali již teď, na této zemi, života věčného ve společenství s Bohem a jeho svatými.

Zde však mají někteří věřící lidé tendenci všechny vnější příkázání a předpisy absolutizovat a činit z jejich dodržování základ spásy. Jiní pak předpisy a nařizeními pohrdají a myslí si, že opravdová svoboda křesťana se realizuje bez toho, že by se na tzv. „vnější věci“ měl brát jakýkoliv zřetel.

Právě zde nás církev vybízí ke správnému rozlišování. K tomu, abychom rozlišovali to, co je dobré pro naši spásu a spásu bližního, a to, co vede k odpadnutí od Boha a k zatracení. K rozlišování mezi tím, co je bezduchý juridismus a skutkářství, a tím, co nám a našim bližním velmi pomáhá v duchovním životě.

Co tedy máme dělat? Jak být spaseni? Dodržovat pravidla, anebo třeba někdy konat i ve zdánlivém rozporu s nimi? Brát zřetel na svoje omezené možnosti, anebo vsadit všechno na jednu kartu? Jak doopravdy duchovně žít? Bez daru rozlišování se zde neobejdeme a odsouvat duchovní život, a tedy i náš pravý věčný život kamsi do budoucna, kamsi do „života po životě“ se nevyplácí. Už i proto, že každá chvíle a každý den zde na zemi je nám dán, abychom se správně rozhodovali a rozlišovali. Modleme se, ať Bůh osvíti naši mysl a vede náš úsudek tak, abychom vždy kráčeli k němu.

Roman Juriga

ZPRÁVY Z EPARCHIÍ

O DĚJINÁCH A SOUČASNOSTI MNIŠŤTVÍ

Metropolita Kryštof přednášel 10. 11. 2010 v Kněžském pravoslavném semináři PBF PU v Prešově O dějinách a současnosti mnišství v Pravoslavné církvi

v českých zemích a na Slovensku. Přednášku s obrazovou prezentací uspořádal Kněžský pravoslavný seminář spolu s Bratrstvem pravoslavné mládeže na Slovensku. Kromě studentů a členů Bratrstva se jich zúčastnil také vladyka Ján, arcibiskup prešovský a Slovenska, a duchovní z prešovské a michalovsko-košické eparchie.

DÍKŮVZDÁNÍ V DEN SVOBODY A DEMOKRACIE

Archijerejskou svatou liturgií jako díkůvzdání ve sváteční Den svobody a demokracie sloužil vladyka metro-

polita Kryštof v chrámu sv. Mikuláše v Praze - Bubenci. Ve své promluvě vyzdvihl význam svobody v duchovním životě a zdůraznil, že návrat k občanské svobodě přinesl znovu ustavení demokracie ve všech státech východní Evropy včetně států českého a slovenského, ve kterých působí naše autokefální cyrilometodějská pravoslavná církev. Po ukončení svaté liturgie se vladyka metropolita spolu s přítomnými věřícími modlil ke svatým Cyrilu a Metoději, díky nimž slovanské národy přijaly křesťanství a seznámily se s pravou svobodou v Kristu. Nakonec zazpíval prot. Pavel Čelič mnoholetí představitelům našich demokratických států, metropolitu Kryštofovi a všem přítomným věřícím.

ZPRÁVY Z EPARCHII

PRAVOSLAVNÝ CHRÁM V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH NEPOJME SVĚ VĚŘÍCÍ

Pravoslavná církevní obec v Českých Budějovicích má stále více a více věřících. Při velkých svátcích a církevních slavnostech kaple Všem svatých Země české nepojme účastníky bohoslužeb. Velká část z nich musí proto stát venku před svatyní. Podobně to bylo také při návštěvě metropolitů Kryštofa v neděli 14. 11., kdy na svatou liturgii přišlo nad 100 pravoslavných věřících. Jak již to je letitou tradicí, církevní obec pozvala svého arcipastýře na přátelské posezení, při kterém duchovní správce okružní protopresbyter Mgr. Jan M. Týmal spolu se sborem starších v čele

s Ing. Mirko Jakovljevičem požádali Jeho Blaženost o požehnání k přípravě rozšíření kaple Všem svatých Země české. Jedná se o možnou přístavbu směrem za oltářem nebo k chrámové předsíni (nartexu).

Přejeme Pravoslavné církevní obci v Českých Budějovicích, aby se jim záměr zdařil pro slávu Hospodinu a pro dobro místních věřících.

SVĚCENÍ KŘÍŽE V OSTRAVĚ MICHÁLKOVICÍCH

V neděli 28. listopadu vysvětil metropolita Kryštof pravoslavný kříž nad rozcestím před chrámem Narození přesvaté Bohorodice v Ostravě – Michálkovicích. Pravoslavná církevní obec užívá tento malebný, avšak nevelký chrám již mnoho desetiletí. V posledních letech o nedělích a zvláště o velkých svátcích již nepojme stále se zvětšující počet věřících. Z tohoto důvodu se duchovní správce jer. Nikolaj Popov spolu s věřícími rozhodl vyhledat vhodný pozemek pro stavbu nového chrámu v centru města. Vyprošujeme tomuto odvážnému záměru Boží požehnání a přejeme, aby se tato ostravská církevní obec dále rozrůstala a svědčila ve svém okolí o Boží přízni a milosti.

ústředí

TROJNÁSOBNÉ JUBILEUM O. PAVLA ALŠE

Ilneď tři kulatá výročí oslavil v letošním roce otec protojerej prof. Pavel Aleš: 75. narozeniny, 50. výročí svatby s mátuškou Helenou a rovněž 50. výročí kněžského svěcení. Dodatečně mu k těmto krásným jubileům srdečně blahořečujeme a prosíme Pána, aby otce Pavla i mátušku Helenu zachoval na mnohá léta!

Otec Pavel Aleš se narodil 8. 4. 1935 v kněžské rodině o. Bohumíra Axmana (po válce si rodina změnila jméno na Aleš). Rozhodl se jít ve stopách svého otce a studovat pravoslavnou teologii, již absolvoval na Pravoslavné bohoslovecké fakultě v Prešově a na Duchovní akademii v Petrohradě (tehdejším Leninhradě). V roce 1960 byl vysvěcen na kněze a působil jako duchovní v různých moravských obcích, mj. v Chudobíně, Rimicích, Mohelnici a také v Olomouci, kde byl několik let ředitelem Úřadu Eparchiální rady pravoslavné církve. Kromě činnosti duchovenské se věnoval rovněž činnosti pedagogické. Od 70. let přednášel na Pravoslavné bohoslovecké fakultě Prešovské univerzity v Prešově, od 90. let byl pak vedoucím detašovaného pracoviště téže fakulty v Olomouci, kde se s láskou a obětavostí věnoval dálkovým studentům pravoslavné teologie až do roku 2010, kdy bylo toto detašované pracoviště zrušeno. O. Pavel Aleš je autorem mnoha teologických knih a vysokoškolských skript (specializuje se zvláště na církevní dějiny a církevní zpěv), aktivně také překládá z ruštiny. Velkou láskou otce Pavla je církevní zpěv, zvláště sborový, je sbormistrem pěveckého sboru katedrálního chrámu sv. Gorazda v Olomouci.

Na naši otázku, kdy a jak se rozhodl stát se knězem, odpověděl otec Pavel vzpomínkou ze svého dětství – dů-

ležitým podnětem prý byla jedna malá prostá ikonka s věnováním (viz str. 29)...

Marta Koutová, Anna Christou

ZPRÁVY Z EKUMENY

OTEVŘENÝ DOPIS ŘÍDÍCÍHO VÝBORU ERC VEŘEJNOSTI, ČLENŮM ČESKÉ VLÁDY A POSLANCŮM PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY A CÍRKVÍM

V Praze dne 28. listopadu 2010

Vážení občané, vážení členové vlády, vážení poslanci a poslankyně, senátorky a senátoři, bratři a sestry! Obracíme se na vás tímto otevřeným dopisem, v němž bychom vám rádi přiblížili postoj Ekumenické rady církví, sdružující více než desítku denominací působících v České republice, k otázce nápravy majetkových křivd a dalšího financování.

Považujeme za důležité informovat vás o současném stavu. I proto jsme již před několika lety zřídili za podpory Ministerstva kultury ČR webové stránky www.cirkevnimajetek.cz, kde lze najít informace k celé problematice.

Na úvod dopisu podotýkáme, že netoužíme ani po privilegiích, ani po majetku. Církvím jde o možnost samostatného fungování a dořešení věcí z minulosti. Domníváme se také, že práce církví a církevních zařízení má v sociální struktuře českého státu své nezastupitelné místo a tato práce by při zachování současného vztahu stát-církev zůstala ztížena.

Pro další jednání, stejně jako pro informaci české veřejnosti, považujeme za důležité seznámit vás v krátkosti s několika fakty vyplývajícími z důsledků neřešeného stavu mezi státem a církvemi:

a) Duchovní není možné pokládat za státní zaměstnance. To, že jsou stále ještě vypláceni ze státního rozpočtu, není jejich volbou, nýbrž důsledkem dlouhodobé liknavosti ze strany státu, což ve svém nálezu z 1. července 2010 konstatuje i Ústavní soud: dlouhodobá nečinnost Parlamentu České republiky spočívající v nepřijetí zvláštního právního předpisu, který by vypořádal historický majetek církví a náboženských společností, je protiústavní a porušuje čl. 1 Ústavy České republiky.

b) Platy duchovních je nutné pokládat (ve smyslu zákona č. 218/1949 Sb.) za jistou míru kompenzace za výnos ze zabaveného majetku církví. Podle odhadu renomovaných institucí jsou dotace ČR poskytované církvím nejvýše 1/3 výnosu ze zabaveného církevního majetku. Církev tak fakticky poskytuje ČR dotaci ve výši minimálně dvojnásobku vynakládaných pro-

středků ČR na církev, nebo jinak řečeno, není to stát, kdo dotuje církev, nýbrž církev, které dotují stát. Zápis z 5. schůze Dočasné komise pro řešení majetkových otázek mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi ze dne 27. listopadu 2008 mj. uvádí: „výdaje státu za uplynulých šedesát let ve prospěch církví a náboženských společností činily 60,6 mld. Kč. Nerealizované výnosy ze zestátněného majetku církví činily 141 mld. Kč a ušlé patronáty představují částku 87,8 mld. Kč. Celkové kladné saldo z pohledu státu činí 168,6 mld. Kč.

c) Dosud platný zákon č. 218/1949 Sb. je nejvíce problematickým tím, že byl přijat za komunistického režimu jako jeden z nástrojů kontroly a represe. Přesto ani dnes není ze strany státu dlouhodobě plněn, zejména jeho ustanovení § 4 Náhrada cestovních, stěhovacích a jiných výloh a § 8 věcné náklady, atd.

d) Platy duchovních neodpovídají svou výší ani strukturou (počet tříd) platům zaměstnanců státu s ekvivalentním vzděláním (např. středoškolským učitelům apod.). V průměru jsou platy vysokoškolsky vzdělaných duchovních pouze cca 70 % celostátního průměru.

e) Na rozdíl od zaměstnanců státu nedocházelo u duchovních v minulosti k pravidelnému navyšování platů ve stejné ani obdobné míře, a to jak v četnosti, tak v objemu. Průměrný plat duchovních se dnes pohybuje kolem 16 tis. Kč (nástupní plat mladých vysokoškolsky vzdělaných duchovních je dnes 11 tisíc Kč). Církev sdružené v Ekumenické radě církví jsou připraveny účastnit se všech jednání, která budou seriózně řešit tuto problematiku a za tímto účelem se také účastní prostřednictvím svých zástupců práce expertních komisí a řady dalších jednání se zástupci státu, obcí a měst, politických stran a ostatních zainteresovaných skupin.

Členské církve ERC deklarují svou připravenost zohledňovat možnosti našeho státu. Připomínají však, že komunistickým režimem zabavený majetek nebyl

ZPRÁVY Z EKUMENY

v církvích shromážděn za účelem budování moci. Pocházel z vůle členů církví zabezpečit existenci církví a jejich působení, které především spočívá v duchovních službách občanům naší společnosti a ve službě potřebným. Proto církve očekávají, že jednání o majetkovém narovnání a budoucí podobě financování jejich života bude tvořit jeden celek.

Církve věří, že současná příležitost postoupit v této věci je veliká. Proto se obracíme na českou veřejnost s žádostí o strážlivé posuzování celé problematiky a na politiky (koalice i opozice) se žádostí o odpovědné a moudré rozhodování.

Na členy církví ERC se obracíme s naléhavou prosbou o modlitební podporu v budoucích jednáních.

Kéž nás společně určuje taková věrnost Kristu, která bude umět rozlišovat věci a argumenty podstatné od nedůležitých a podle toho určí z naší strany přístup k jednání i jeho případným závěrům.

S poděkováním za čas, který jste věnovali tomuto dopisu, a s přáním požehnaného adventního času, jménem Řídícího výboru Ekumenické rady církví v České republice

Mgr. Joel Ruml, předseda Ekumenické rady církví v ČR

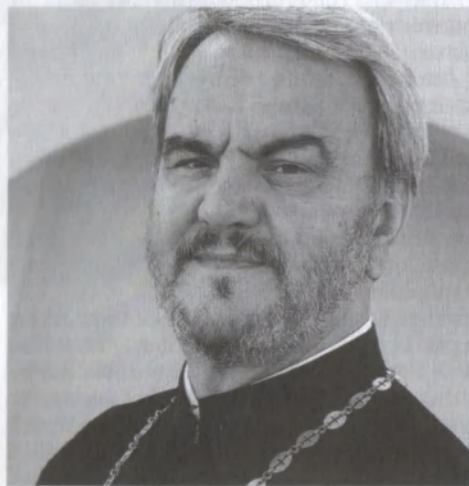
Ing. Daniel Fajfr, místopředseda ERC v ČR

Mgr. Dušan Hejbal, místopředseda ERC v ČR

Mgr. Sandra Zálabová, vedoucí tajemnice ERC v ČR

PRAHU NAVŠTIVIL NOVÝ GENERÁLNÍ TAJEMNÍK KONFERENCE EVROPSKÝCH CÍRKVÍ O. PROF. VIOREL IONITA

Ve dnech 7.-9. prosince 2010 navštívil Prahu nově zvolený generální tajemník Konference evropských církví, evropské ekumenické organizace založené roku 1959 a sdružující 120 církví a 40 přidružených církevních organizací. Z České republiky jsou členy Československá církev husitská, Českobratrská církev evangelická, Evangelická církev metodistická, Pravoslavná církev v českých zemích a na Slovensku, Slezská církev evangelická a. v. a Starokatolická církev v ČR. Rumunský pravoslavný teolog a kněz prof. Viorel Ionita byl ve funkci generálního tajemníka potvrzen v září 2010 Ústředním výborem poté, co jeho předchůdce, Rev. Colin Williams, odešel na dlouhodobou nemocenskou a prof. Ionita se ujal vedení organizace jako její služebně nejstarší zaměstnanec. Více než 16 let pracoval prof. Ionita jako ředitel pracovní komise Církve v dialogu, která se zabývá především otázkami ekumenické teologie, vzdělávání a misie. Funkci generálního tajemníka by měl prof. Ionita zastávat nejdéle do konce roku 2011, kdy bude ukončeno výběrové řízení na tento post, a prof. Ionita nastoupí plánovaný důchod. Pražská návštěva prof. Ionity se nesla v pracovním duchu. Jeho hlavním úkolem bude dohlédnout na průběh příprav na zasedání Ústředního výboru Konference, které se v Praze uskuteční 21.-24. září 2011. Setkal se také

s generálním tajemníkem Evropské baptistické federace Tonym Peckem k projednání účasti některých evropských baptistických církví na Valných shromážděních Konference. Vedle těchto pracovních schůzek se prof. Ionita setká s předsednictvem Ekumenické rady církví v ČR, patriarchou Církve československé husitské ThDr. Tomášem Buttou, ThD., a s metropolitou Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku, arcibiskupem pražským doc. ThDr. Kryštofem, PhD.

Zdroj: www.ekumenickarada.cz

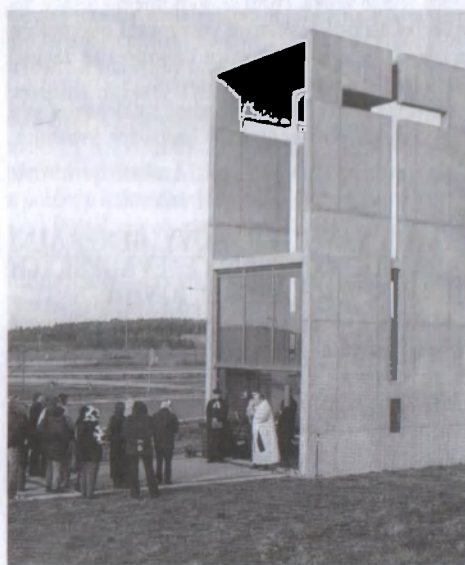

NA OBĚTI NEHOD VZPOMÍNALI NAPŘÍČ REPUBLIKOU

Řetězec vzpomínkových akcí u příležitosti Světového dne obětí dopravních nehod propojil o třetím listopadovém víkendu hlavní město se západními Čechami i jižní Moravou. Měl vyjádřit solidaritu i zvýšit vnímavost k dopadům nehod.

Vzpomínku na oběti dopravních nehod zahájil v sobotu 20. listopadu 2010 v 11 hodin už tradičně pietní akt u Památníku obětem dopravních nehod na 0. kilometru dálnice D1 v Praze na Chodově.

V neděli 21. listopadu 2010 vždy v 15 hodin proběhly v západních Čechách a na jižní Moravě ekumenické bohoslužby na památku obětí dopravních nehod. Letos poprvé se k bohoslužbě shromáždilo asi 70 lidí v kostele sv. Prokopa v Letovicích. "V knize obětí dopravních nehod, kterou jsme k této příležitosti založili, zůstalo zapsáno třicet jmen. Zhruba stejný počet účastníků bohoslužby pak setrval při rozhovoru u připraveného občerstvení," říká jeden z organizátorů bohoslužby evangelický farář Filip Keller. Několik desítek svíček hořelo v dálniční kapli na dálnici D5 u Plzně po skončení už třetí tamní vzpomínkové bohoslužby. Zapálili je tam lidé, kteří přišli připomenout památku těch, kdo se z cest nevrátili domů, a vyjádřit solidaritu těm, kdo dlouhodobě nesou dopady nehod. Bohoslužbu doprovodil pěvecký sbor Chrástocho. Pro účastníky pak čekalo v připraveném stanu malé pohoštění. S připomínkou Světového dne obětí dopravních nehod se letos pojily i další akce. V pátek 19. listopadu 2010 proběhla na Evangelické teologické fakultě v Praze konference s názvem Neštěstí a vina: věrní souputníci. Mezi příspěvky nechybělo osobní sdělení viníka tragické dopravní nehody nebo pohled státního zástupce na problematiku viny a trestu při usmrcení z nedbalosti. V neděli 21. listopadu od 15 hodin se v rámci kampaně Nemyslíš, zaplatíš, pořádané Ministerstvem dopravy ČR a agenturou Euro RSCG, poprvé odehrál Pochod za oběti dopravních nehod. Odstartoval z praž-

ského Václavského náměstí a vyvrcholil speciální projekcí na Letné. Stovky účastníků při něm symbolizovaly přibližný počet obětí nehod v loňském roce. Akce uspořádaly České sdružení obětí dopravních nehod, Psychosociální intervenční tým ČR, Centrum SOS Archa Diakonie ČCE - střediska v Plzni, Terénní krizová služba Diecézní charity Plzeň a Oblastní charita Blansko ve spolupráci s církvemi a jejich duchovními a další. Chtěli tak společně s veřejností připomenout památku obětí, působit preventivně a také zvýšit vnímavost veřejnosti k dopadům nehod a podpořit vzájemnou pomoc při jejich zvládnutí.

Karel Šimr

IKONKA OD SV. VLADYKY DOSITEJE

Jedno latinské rčení říká, že knihy mají své osudy: Habent sua fata libelli. Je to asi často tak, ale my pravoslavní bychom ze zkušenosti své křesťanské víry mohli tuto větu rozšířit: Nejen knihy, ale také svaté ikony mají své „osudy“, neboť jsou často propojeny s životem věřícího člověka, jebož na životní pouti provázejí.

Pravoslavní emigranti z Ruska, prchájící po první světové válce, za níž následovala krvavá revoluce, ti by to mohli dosvědčit: často brali s sebou ikony – rodinné ikony, aby s nimi jako věrní strážcové a svědkové pravoslavné víry byly v hořkých i radostných životních situacích. To nejsou fetiše a už vůbec ne modly, jak by nám občas někdo chtěl namluvit, ale okna k tajemnému duchovnímu světu, jimiž proudí přítomnost svatých nebeských postav, především pak Pána Ježíše a jeho přsvaté Matky. Podobně jako některé knihy, a především kniha knih – Písmo svaté – jejich du-

chovní obsah povzbuzoval, hřál, posiloval a vedl k živé, byť tajemné přítomnosti duchovního světa.

Když se mě lidé ptají na duchovní začátky, případně na cestu ke kněžství, vracím se k ikoně svého nejvzdálenějšího dětství. Mám ji dosud před sebou, tu ikonku dětského období, na jebož začátky si nepamatuji, a snad teprve nyní na sklonku života si uvědomuji: Zda nebylo právě to požehnání vepsané na její zadní stranu, co pomáhalo určovat rozhodování na životních cestách a křivkách, kdy mé slabé modlitby ještě více slábly, ač byly zesilovány modlitbami rodičů? Kdy skutečně pochopíme, co nás inspirovalo (třeba v jedné duchovně směřované knize nebo více knihách, co tajemně otevíral Bůh k sobě zvoucí, když jsme stáli, nevědouce, zač prosit a jak se pořádně a správně modlit před ikonou?

Mluvím o maličké ikonce přsvaté Bohorodice, vytištěné na velmi laciném, a dnes už velmi vybledlém papíře, ikonce nalepené na poněkud tužším papírovém podkladu. Později jsem zjistil, že je to obrázek známé boho-

rodičné ikony zvané Iverská. Z vnějšího pohledu žádný velký obraz, žádné jak se říká „umění“, něco tak prostinkého, že by to dnes, kdy je tolik ikon lepších, technicky kvalitnějších, bohatších, na překrásném lesklém papíře tištěných, asi nikdo nepochopil, natož koupil, kdyby byla na prodej...

A přece. Tento jednoduchý, prostinký obrázek je mi osobně drahý a vzácný. I moje starší sestra Ljuba byla obdarována stejnou ikonkou. Od stejného dárce, asi s podobně stylizovaným požehnáním. Bylo to v roce 1936, ale – jak říkám – na tu vzácnou návštěvu u nás si nepamatuji, byl jsem roční nemluvně. Ale

vím, že nám rodiče oběma ty ikonky zavěsili nad naše dětské postýlky a maminka se s námi večer u našich postýlek před nimi modlila. Dětské modlitbičky k andělíčku strážnému a také modlitbičky malého broučka z libezné Karafiátovy knihy: „Vpodvečer tvá čeládka, co k slepici kuřátka, k ochraně Tvé hledíme, laskavý Hospodine.“ Nerozuměl jsem docela, co znamená ta „čeládka“, ale tušil jsem, že jsme to my, kteří jsme pod Boží ochranou.

Dětsky jsem vnímal vroucnost naší maminky, jak se modlila (zejména potom v roce 1942 za uvězněného otce a za pravoslavnou církev a všechny její uvězněné duchovní, za popravené a umučené z pražského chrámu v Resslově ulici, v němž pronásledování bojovníci „hejdrichiády“ našli díky otcům Petřkovi, Čiklovi i sv. vladykovi Gorazdovi a ostatním pomocníkům úkryt před nacisty, a žel kvůli zradě i hrdinnou smrt). „A děti, teď poprosíme také za tatička, aby se nám vrátil zdráv...“ učila nás maminka před ikonou pokleknout a vroucně se pomodlit.

SVĚDECTVÍ

Proč na to vzpomínám? Na zadní straně té malé, jednoduché ikonky je rukou ctihodného muže vepsáno cyrilským písmem, které jsem však byl schopen přecíst a pochopit až o mnoho let později, srbsky toto:

31 - V - 1936 g.

U znak

Archipastirskog blagoslova
mome dragom Pavlu - Aksmanu - u Rimici.

Mitropolit zagrebački,

Dositej

Je to tedy arcipastýřské požehnání psané metropolitou záhřebským Dositejem, pravoslavným archijerejem, mužem, který podobně jako náš vladyka mučedník Gorazd u nás je kanonizován srbskou pravoslavnou církví jako svatý vyznavač, který trpěl za víru původní svaté církve, svatého pravoslavi. Věřím, že jak ústní požehnání od svatého vladyky Gorazda, tak toto písemné požehnání

svatého vladyky Dositeje, zaznamenané na prostínce ikonce, mělo k mému, ač často nehodnému životu co říci. Díky Bohu za ně a za to, že mě tato prostínká ikonka provázela životem, že se mi neztratila.

Jistě bylo více vlivů, pohnutek, příkladů (i jemných upozornění a „tlaků“ vyslovených i nevyřčených), proč jsem se nakonec rozhodl později pro kněžskou službu. Ale tady je někde začátek životního směřování, když se na to ptáte. Nechtějte to chápat jako nějakou masivní „prozřetelnost“, mechanicky automatické „předurčení“. Bůh je svobodný a svobodu dává jako dar, se kterým můžete naložit, jak uznáte. Ale tajemně a jemně vás vede, když začnete vážněji brát z modlitby Páně ono „buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi...“ A vede nás i pomocí svatých obrazů – ikon, pomocí knih a pomocí modliteb a přímlov. Díky za ně i za padesát let kněžské služby.

o. Pavel Aleš

POZVÁNKY

ČESKÁ LÍPA

Pravoslavná církevní obec v České Lípě Vás zve na oslavu svátku sv. Mikuláše. Archijerejská svatá liturgie bude sloužena 19. 12. 2010 v 10.30 hod. v chrámu sv. ap. Bartoloměje v Mochově metropolitou Kryštofem. Po liturgii bude následovat sváteční pohostění.

mitr. protojerej Mykola Ončulenko

ROKYCANY

Srdečně zveme na vánoční koncert dětského pěveckého sboru a dalších žáků ZUŠ Rokycany. Vystoupení se uskuteční v pátek 10. prosince 2010 od 17.00 hod. v pravoslavném chrámu sv. Trojice v Rokycanech. Na programu budou koledy a vánoční písně.

VILÉMOV

Již tradiční vánoční koncert pořádá pro občany Vilémova a širokého okolí v prostorách monastýru a Gorazdova cyrilometodějského střediska občanských sdružení Pravoslavná akademie Vilémov ve středu 28. prosince v 18.00 hod. Letos ve Vilémově vystoupí pravoslavný sbor brněnského katedrálního chrámu sv. Václava, vedený bratrem Mgr. Jaroslavem Černocským. Předneseny budou vánoční a církevní skladby pravoslavných autorů reprezentující různé hudební tradice a jazyky.

PROGRAM METROPOLITY

PŘEHLED BOHOSLUŽEB METROPOLITY KRYŠTOFA V MĚSÍCI PROSINCI 2010

VLADYKA S POMOCÍ BOŽÍ HODLÁ:

SOBOTA 4. PROSINCE

v 10⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu svaté Trojice v Čelchovicích na Hané a požehnat věřícím k nadcházejícímu svátku svatého Mikuláše

NEDĚLE 5. PROSINCE

v 9⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Lanškrouně

ÚTERÝ 7. PROSINCE

v 7⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v monastýru sv. Kateřiny na Sinaji

SOBOTA 11. PROSINCE

v 10⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu sv. Kateřiny v Milovicích

NEDĚLE 12. PROSINCE

v 9³⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v katedrálním chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ul. 9a v Praze 2 a vysvětit při ní na kněze n. diakona Mgr. Metoděje V. Kouta

STŘEDA 15. PROSINCE

v 6⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v seminární kapli sv. Jána Teologa na PBE PU v Prešově

SOBOTA 18. PROSINCE

v 9⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v kapli sv. Nikolaje v Rooseveltově ul. 29 v Praze 6 - Bubenci
v 18⁰⁰ hod. sloužit vnoctní bdění ve skitu sv. Nikolaje na hoře Aberg u Karlových Varů

NEDĚLE 19. PROSINCE

v 10⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu sv. Bartoloměje v Mochově u Čelákovice

PONĚLÍ 20. PROSINCE

v 8⁰⁰ hod. sloužit sv. liturgií v chrámu sv. archanděla Michaela v Kinského sadech v Praze 5

ÚTERÝ 21. PROSINCE

v 8⁰⁰ hod. sloužit sv. liturgií v kapli sv. novomocovníka Gerazda při katedrálním chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ul. 9a v Praze 2
v 19⁰⁰ hod. požehnat prezentaci knihy „Pravoslavná Praha“ v hotelu KON v Praze 1 v Jámě 6

STŘEDA 22. PROSINCE

v 10⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v monastýru sv. Václava a Ludmily v Loučkách u Ostrova nad Ohří a oslavit tak svátek ikony přesvaté Bohorodice „Nečanája rádosť“

ČTVRTEK 23. PROSINCE

v 10⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v jazyce Nového zákona (starořecky) v chrámu Zvěstování přesvaté Bohorodice Na Slupi 4a v Praze 2

PÁTEK 24. PROSINCE

v 9⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice na Olšanech v Praze 3
v 23⁰⁰ hod. sloužit jitřní bohoslužbu v chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Hovčicích

SOBOTA 25. PROSINCE

v 9.30 hod. sloužit slavnostní archijerejskou sv. liturgií v katedrálním chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici 9a v Praze 2 a poděkovat při ní za sv. tajinu kněžství, udělenou mu v tomto chrámu před 36 lety

NEDĚLE 26. PROSINCE

v 10⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu sv. Olgy ve Františkových Lázních a při ní uvést do farnosti nového duchovního správce církevní obce

PONĚLÍ 27. PROSINCE

v 8⁰⁰ hod. sloužit sv. liturgií v chrámu sv. archanděla Michaela v Kinského sadech v Praze 5

ČTVRTEK 30. PROSINCE

v 9⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu Zesnutí přev. Bohorodice na Olšanech v Praze 3, po ní vykonat panycnidu za zesnulého vladyku metropolitu Doroteje u jeho hrobu

PÁTEK 31. PROSINCE

v 9⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu Zesnutí přev. Bohorodice na Olšanech v Praze 3

SOBOTA 1. LEDNA 2011

v 9³⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií spolu s novoročním děkováním v katedrálním chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ul. 9a v Praze 2
v 18⁰⁰ hod. účastnit se Novoročního ekumenického setkání představitelů církví v ČR

VÁNOČNÍ POSELSTVÍ

VÁNOČNÍ POSELSTVÍ

Posvátného synodu Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku
Drazí duchovní otcové, bratři a sestry, KRISTUS SE RODÍ. OSLAVUJTE HO!

„Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náručí Otcově, nám o něm řekl.“ (Jan 1,18)

Tato slova apoštola a evangelisty Jana nám odkrývají nepostižitelná tajemství bytí Boha ve třech Osobách a spásanosného plánu jeho jednorozeného Syna. Z dávných dob Bůh lidem zjevoval svou moudrost, která se dodnes chrání v Písmu svatém, ale ne všichni byli ochotni podřídit se Božimu zákonu a jeho příkázáním, vždyť i krátce po Kristově Narození dal císař Herodes ze strachu o ztrátu své moci v Betlémě zabít 14000 dětí. Lidský rod se ve starozákonní době rozšířil po celé zemi a rozšířily se i jeho hříchy a nemoci. Lidské srdce zhrublo, ale také stále silněji pocítovalo opuštění, více a více toužilo po milosti a pomoci svého Stvořitele. A tehdy Bůh učinil skutek lásky „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.“ (Jan 1,14)

Tak se Syn Boží stal Synem člověka. Věčně Jsoucí se narodil na zemi, aby žil životem člověka a aby zemřel jako člověk. Všemohoucí a Bezhříšný okusil těžkosti lidského života a nemocné lidské přirozenosti, přijal na sebe následky hříchu celého světa a vykoupil je. Ve své lásce a pokoře se připodobnil starozákonnímu obětnímu beránku. I o této skutečnosti píše evangelista: „Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska.“ (1 Jan 4,8). Potom poznají všichni, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým“ (Jan 13, 35), neboť nebeské království je jen tam, kde nade vším panuje láska, kde se lidská vůle v pokoře podřizuje vůli Boží.

V neděli před svátkem Narození Páně čteme na svaté liturgii knihu rodu Ježíše Krista. Toto evangelií čtení se nám na první pohled může jevit jako málo poučné, ale pokud pohlédneme do Spasitelova rodokmenu pozorněji, nalezneme v něm důležité poučení. Rodokmeny se u Židů sepisovaly výhradně podle mužské linie, nehledě na to do něj evangelista Matouš vepsal i některé ženy: Tamaru, Raab, Rút a Betsabé, ženu Uriášovu. Tyto ženy nebyly ctnostné, proč je tedy evangelista vzpomíná?

Proto, aby Židy a potažmo nás všechny ponaučil, že se nemáme nad druhými povyšovat a pyšnit tím, od koho pocházíme, zároveň však, že se nemáme distancovat od svých hříšných předků, vždyť „všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy.“ (Rim 3, 23) Zlé mravy a neřesti našich praotců nám nemohou nijak ublížit, ztrátu můžeme utrpět jen od svých vlastních slabostí, hříchů a neduhů, těch se máme bát a zbavovat.

Toto je hlavní smysl naší práce v Církvi, proto budeme farnosti, chrámy, monastýry a každý na sobě duchovně pracujeme, abychom tímto osobním úsilím do světa vnesli radost z narození a vzkříšení Kristova. Žijeme ve složité době, svět, který nás obklopuje, se navrácí k pohanství a my vnímáme, že jsou kolem nás čím dál více potírány křesťanské hodnoty. O to větší odpovědnost spočívá na nás, pravoslavných křesťanech, na tom, jaký stav mysli a srdcí budeme mít, jak silní budeme ve svědectví o významu opomíjených křesťanských tradic. V tomto budeme užitečnými Církvi i naší vlasti, neboť „Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé. Nestřeží-li město Hospodin, nadarmo bdí strážný.“ (Zalm 127, 1) Alkoholismus, narkomanie a další nemoci naší společnosti hubí tisíce a tisíce mladých lidí, přinášejí hoře do našich rodin. A my vidíme, že jen pokání, obrácení se k Bohu, modlitba a život podle Božích příkázání, život v Církvi člověka zbavuje od těchto zhoubných závislostí.

Koncem března nastávajícího roku 2011 budeme moci všichni vyznat veřejně svoji lásku k Bohu a přihlásit se k pravoslavné víře a Církvi. Připravuje se totiž sčítání lidu, které se koná v poslední době každých deset let. V sčítacím archu uvedeme svoji příslušnost k Pravoslavné církvi v českých zemích nebo k Pravoslavné církvi na Slovensku, jako k místní církvi země, kde žijeme, jíme chléb a vodu pijeme. Patříme do ní všichni: Češi, Slováci, Rusové, Rusíni, Ukrajinci, Bulhaři, Srbové, Řekové, Rumuni, Moldavané, Gruzínci a všichni další před-

VÁNOČNÍ POSELSTVÍ

hlavitele národů a států, ve kterých je pravoslavná doma. Plníme tak jako vyznání naší pravoslavné víry před lidmi, neboť platí slova Ježíše Krista: „Každý, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým Otcem v nebi.“ (Mt 10, 32)

Svatý Jan Zlatoústý nazývá Narození Páně počátkem všech svátků, neboť v tomto svátku mají základ Zjevení Páně, Pascha, Nanebevstoupení i Padesátnice. Narozením Kristovým je člověk opět uváděn do rajských obydlí, do nebeského království. Plníme však toto velké předurčení? Jsme ve svých životech pokorní před Bohem, plníme Boží přikázání a učení Matky Církve? Přitom jen takto můžeme obnovit naše obcenství s Bohem, jen takto můžeme přijmout jeho milost. Narození Páně je svátkem

milosrdenství. Necht se každý pravoslavný věřící snaží vykonat něco dobrého a milosrdného, navštívit dětský domov, nemocnici, domov důchodců, pomoci slabým, utěšit nešťastné, konat v tyto dny všude, kde je to jen možné, dobré skutky.

Děkujeme vám za vaši lásku k Církvi a věrnost pravoslavné víře. Srdečně vás i vaše drahé pozdravujeme v tyto sváteční dny Narození Páně a přejeme požehnaný nový rok 2011, aby v něm Narození Kristovo bylo pro každého z vás plodonosným. Přivítejme přicházející nový rok s vědomím svých vlastních hříchů a s upřímnou touhou po pokání, aby se v našich srdcích narodil Kristus, kterému náleží sláva na věky věků. Amen.

KRISTUS SE RODI, OSLAUVIJE HO!
S arcipastýřským požeháním Vaši

+ Kryštof
arcibiskup pražský,
metropolita českých zemí
a Slovenska

+ Ján
arcibiskup prešovský
a Slovenska

+ Simeon
arcibiskup
olomoucko-brněnský

+ Jáchym
biskup hodonínský
vikář olomoucko-brněnské
eparchie

+ Juraj
arcibiskup
michalovsko-košický

+ Tichon
biskup komárenský
vikář prešovské eparchie

S ohledem na otce duchovní, čtenáře, tisk a distribuci časopisu si dovolujeme zažádat letošní Vánoční poselství jak do listopadového, tak do prosincového čísla Hlasu pravoslavní, jehož vydání teprve připravujeme. Redukce

HLAS PRAVOSLAVÍ

Děkujeme všem čtenářům, kteří podpořili vydávání našeho časopisu modlitbou a finančním darem. Děkujeme také všem přispěvatelům, kteří nám do redakce Hlasu pravoslavi zaslali svoje příspěvky, zprávy a názory. Děkujeme také všem těm, kdo podpořili finančně nebo zasláními příspěvky chod internetového portálu www.hlaspravoslavi.cz.

Dovolujeme si touto cestou vyzvat všechny naše objednatelé a předplatitele, aby si časopis Hlas pravoslavi objednali a předplatili také na rok 2011. Všechny ostatní, kdo si Hlas pravoslavi kupují v chrámech nebo na jiných místech, vybízíme, aby se předplatiteli na rok 2011 stali.

Kromě předplatitelů a odběratelů velmi uvítáme finanční dary, které nám umožní časopis vydávat a distribuovat pravidelně a umožní nám průběžně zachovat a časem zlepšovat jeho kvalitu.

Účet Hlasu pravoslavi:

RAIFFEISENBANK, A.S.
5011103614/5500

Pro převod ze zahraničí:

IBAN CZ28550000005011103614

**ZA VŠECHNY VAŠE PŘÍSPĚVKY
I DARY VÁM DĚKUJEME**

**OBJEDNEJTE SI HLAS PRAVOSLAVÍ
NA CELÝ ROK**

Objednat Hlas pravoslavi na celý rok si však můžete nejenom na přelomu roku, ale kdykoliv za:
288 Kč + 86 Kč poštovné = celkem 374 Kč

Distribuce a objednávky:
Dupress, Podolská 110, 147 00 Praha 4
dupress@seznam.cz
tel.: 241 433 396
mobil: 721 407 486

Vydává Pravoslavná církev v českých zemích s požehnáním +Kryštofa, arcibiskupa pražského a metropolitě českých zemí a Slovenska

Číslo 11/2010 ročník LXV

Šárceka 38, 160 00 Praha 6 – Dejvice
PO.BOX 655, CZ-111 21 Praha 1

Registrace
MK ČR E 248

Odpovědný redaktor
Mgr. Roman Juriga, romanjuriga@centrum.cz, orthodoxa@quick.cz
tel. 776394637

Editoři
J. V. arcibiskup olomoucko-brněnský Simeon
Jerej David Dudáš

Redakce
Osvěta a pravoslavná duchovnost:
ThDr. Jakub Jiří Jukl, Mgr. Eva Suvarská, Jerej Mgr. Jan Týmal
Pravoslavná mládež: Ivo Vrobel

Správce portálu hlaspravoslavi.cz
Dalibor Jan Kočí, e-mail: redaktor@hlaspravoslavi.cz, www.hlaspravoslavi.cz

Jazyková úprava
PhDr. Marta Koutová

Grafika
Zuzana Pepelová, Virtue. s.r.o., www.virtue.sk

Adresa pro zaslání příspěvků:
Roman Juriga, Vilémov 70, 783 23 Vilémov u Litvle
romanjuriga@centrum.cz, orthodoxa@quick.cz, Fax: 585349005

Redakce si vyhrazuje právo na případné úpravy či krácení zaslanych příspěvků. Redakci nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Autorské články, překlady a fotografie jsou darem církvi a autoři si nenárokují autorský honorář ve smyslu Autorského zákona. Otištěné materiály nelze rozšiřovat bez souhlasu redakce nebo autora.

Foto na první straně obálky: Martin Adamec, MF DNES

NÁVŠTĚVA ARCIBISKUPA SIMEONA VE FRANCII

STAVBA DŘEVĚNÉHO CHRÁMU V MOSTU

Foto: Martin Adamec, MF DNES

